

Erasmus School of Economics Sectie Algemene Economie
Dr. B.S.Y. Crutzen

Yi Wan Li
288732yl@student.eur.nl

DE IMPACT VAN ONTWIKKELINGSHULP OP MENSELIJKE ONTWIKKELING: EEN CROSS-COUNTRY ANALYSE TUSSEN 1975 – 2004

Abstract:

In de empirische literatuur zijn veel onderzoeken te vinden om de relatie tussen ontwikkelingshulp (ODA) en de groei van een land te verklaren. Dit onderzoek onderscheidt zich door de menselijke ontwikkeling (HDI) te verklaren, met het onderzoek van Collier en Dollar uit 2001 ter referentie. Het effect van ODA, nationaal beleid en institutionele kwaliteit, tevens gebruikmakend van onderlinge interactietermen worden geanalyseerd. Met een onderzoeksperiode van 1975-2004 is een simplistisch model voor 49 ontwikkelingslanden opgesteld. Hieruit kan een voorzichtige conclusie getrokken worden dat de mate van institutionele kwaliteit bepalend is voor de uitkomst van ODA op HDI in de geselecteerde periode.

Inhoudsopgave

1. Introductie	5
1.1 Literatuur.....	7
1.2 Menselijke Ontwikkeling.....	8
1.3 Probleemstelling en afbakening van de begrippen.....	9
2. Ontwikkelingssamenwerking	11
2.1 ODA door DAC-leden.....	11
2.2 ODA door niet-DAC-leden.....	13
2.3 Geldoverschrijvingen.....	14
2.4 NGO's.....	15
2.5 FDI en handel.....	17
2.6 Integratie van soorten ontwikkelingshulp in de praktijk.....	19
2.7 Eigenbelang van donoren.....	20
3. Data Analyse	22
3.1 Human Development Index.....	22
3.2 Ontwikkelingshulp.....	23
3.3 Beleid.....	23
3.4 Institutionele kwaliteit.....	24
3.5 Exogene condities.....	25
3.6 Sensitiviteit-analyse.....	26
4. Methoden	27
4.1 Basismodel van Collier en Dollar.....	27
4.2 HDI – model.....	28
4.3 Uitgebreide HDI - model.....	30
5. Resultaten	33
5.1 Uitkomsten regressie.....	33
5.2 BNI per capita versus HDI.....	41
5.3 Doeltreffendheid van ontwikkelingshulp.....	42
5.4 Implementatie en implicatie.....	44
6. Conclusie	47
6.1 Samenvatting.....	47
6.2 Toekomstige onderzoeken.....	48

A. Appendix	50
A1. Tabel landen in onderzoek.....	50
A2. Data	51
A3. Uitkomsten regressieanalyses EViews.....	57
A4. Grafieken rangschikking BNI per capita en HDI.....	61
A5. Additionele grafieken.....	63
Referenties	64
Noten	67

Lijst van afkortingen

AIV	=	Adviesraad Internationale Vraagstukken
BBP	=	Bruto Binnenlands Product
BNP	=	Bruto Nationaal Product
BNI	=	Bruto Nationaal Inkomen
CPIA*	=	Evaluatie van de Nationale Regelgeving en Instituties
DAC*	=	Commissie voor Ontwikkelingssamenwerking
EFW	=	Economische Vrijheid van de Wereld
EU	=	Europese Unie
FDI*	=	Buitenlandse investeringen
GOS	=	Gemenebest van Onafhankelijke Staten
HDI*	=	Index van de Menselijke Ontwikkeling
HDR*	=	Rapport over de HDI
IAO*	=	Internationale Ontwikkelingshulp Bureau
IDAF*	=	Internationale Ontwikkelingshulp Fonds
IMF	=	Internationale Monetaire Fonds
INGO	=	Internationale Non-Gouvernementele Organisatie
ICRGE*	=	Internationale Gids voor Economische Waarding van Risico
ODA*	=	Zuivere ontwikkelingshulp
OESO	=	Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling
PQLI*	=	Fysieke Levenskwaliteit Index
MDG*	=	Millenniumdoelstellingen
NGO	=	Non-Gouvernementale Organisatie
UNCTAD*	=	VN Conferentie voor Handel en Ontwikkeling
VN	=	Verenigde Naties
WDI*	=	Wereld Ontwikkelingsindicatoren
WEF*	=	Economische Forum van de Wereld
WEO*	=	Economische Prospect van de Wereld
WTO*	=	Wereldhandelsorganisatie

*Afkorting in originele taal

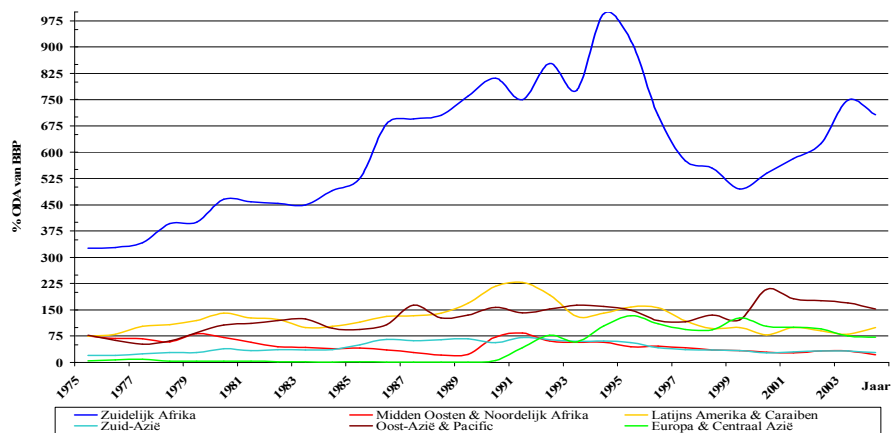
1. Introductie

Ⓔinds de laatste helft van de 20^e eeuw zit onze wereld in een stroomversnelling van ontwikkelingen die hebben geleid tot hechtere samenwerkingsverbanden tussen landen. Globalisering (ofwel economische integratie) valt dan ook niet meer weg te denken uit onze hedendaagse samenleving. In tijden van voorspoed in de Westerse wereld wordt gewerkt aan duurzame ontwikkelingen in de minder ontwikkelde delen in de wereld. Echter zal bij economische teruggang met een meer nauwlettend oog de effectiviteit van ontwikkelingssamenwerking worden toegezien. Ondanks het feit dat de meerderheid van de Westerse bevolking ervan overtuigd is dat nationale overheden 10 tot 20 procent van het Bruto Nationaal Product (BNP) als doeleinde stelt voor ontwikkelingssamenwerking¹, blijkt dit plaatje helaas te rooskleurig zijn afgebeeld: gemiddeld is slechts 0,5 procent van het BNP als reële uitgaven ten behoeve van ontwikkelingssamenwerking te verwachten. Als gevolg hiervan werd een speciale commissie ingesteld bij de oprichting van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO), de Commissie voor Ontwikkelingssamenwerking (DAC).

Eén van de hoofdtaken van het DAC is om de zuivere ontwikkelingshulp (ODA), vast te stellen en te monitoren. Volgens de statistieken is in 2005 zelfs een recordbedrag van \$106.8 miljard aan ODA binnengehaald: met een gemiddelde bijdrage van 0,33 procent per lidstaat. Echter, in 2006 behaalden slechts 5 van de 22 DAC-leden, de door de Verenigde Naties (VN) vastgestelde drempel om minimaal 0,7 procent van het BNP uit te geven aan ontwikkelingshulp. Nederland is hier één van. Een andere hoofdtaak van het DAC is het evalueren van geleverde hulpprestaties. De voortgang van de “Verklaring van Parijs”, een contract waarin concrete toezeggingen van lidstaten ten behoeve van de ontwikkelingssamenwerkingsgelden staan vastgelegd, wordt streng bijgehouden door het DAC².

Integratie wordt op meerdere vlakken dan enkel economisch toegepast. Naast het economische vlak spelen institutionele, sociale, politieke vlakken en/of het waarborgen van milieu aspecten een belangrijke rol. De bewustwording van de onevenredige ontwikkeling in de zogenoemde ontwikkelingslanden, is in eenzelfde pas gestegen met de Westerse welvaart. Een voorbeeld hiervan zijn de Millenniumdoelstellingen (MDG's). Tijdens de wisseling van het millennium zijn, in overeenstemming met de participerende landen acht doelen vastgesteld voor ontwikkeling op globaal niveau³. Naast de intensieve werkzaamheden van de multilaterale instanties, opereren ook non-gouvernementele organisaties (NGO's) in deze ontwikkelingslanden⁴. Gezamenlijk trachten zij duurzame ontwikkeling in de hulpgebieden te bewerkstelligen, bijvoorbeeld via interne dialogen op congressen of lobby-activiteiten. Trends laten zien dat de middelen voor ontwikkelingssamenwerking momenteel dalende zijn: Het door DAC gepresenteerde simulaties, laten pas een opleving zien van ODA-ontvangsten vanaf 2008.

Grafiek 1: Percentage ODA ontvangsten naar regio 1975-2005

Bron: IMF database, verscheidende jaren

Grafiek 1 toont relatief blijvend hoge ODA-ontvangsten als percentage van het Bruto Binnenlands Product (BBP) voor de regio Zuidelijk Afrika, wat mogelijk te verklaren is door de aanhoudende instabiliteit in deze landen. Tevens valt op dat de ODA-ontvangsten voor Europa en Centraal-Azië pas in de jaren '90 zijn gestart, door het ontstaan van het Gemeenebest van Onafhankelijke Staten (GOS) na de val van de Sovjet-Unie in 1991. Leden van het GOS hebben door verdubbeling of zelfs verdrievoudiging van het Bruto Nationaal Inkomen (BNI), in minder dan twee decennia hetzelfde opgewerkt vanuit de lage inkomsten klasse naar een hogere klasse⁵.

Daarnaast valt op dat voor de meeste regio's het volume van ODA sinds het jaar 2000 afneemt (*Grafiek 1*). Het onlangs verschenen rapport over de voortgang van de MDG's (MDG Rapport 2007) bevestigt de lagere ODA-ontvangsten, weliswaar zorgen concrete toezeggingen van donoren in het MDG Rapport voor een verwachte toename van gelden in andere vormen van ontwikkelingshulp. Gezien de gemaakte beloften dient de groeifactor van de huidige ontwikkelingsprogramma's te verdrievoudigen in de komende jaren om de donoren aan hun woord te laten houden. Tot die tijd zullen de middelen voor ontwikkelingswerk lager uitvallen. Om de effectiviteit te garanderen voor de hulpgebieden dienen de invloeden van ontwikkelingshulp regelmatig geëvalueerd te worden.

1.1 Literatuur

 In de aanwezige literatuur zijn reeds talrijke empirische onderzoeken verricht naar de effectiviteit van de ontwikkelingshulp. Het baanbrekende werk van Burnside en Dollar (2000) toont een belangrijke relatie tussen de effectiviteit van ontwikkelingswerk en het groei-potentieel in een land met goed beleid en regelgeving. Zij geven als aanbeveling het leeuwendeel van ontwikkelingshulp toe te bedelen aan deze landen.

Een nieuw samenwerkingsverband tussen Collier en Dollar (2001) voor het evalueren van de Millenniumdoelstellingen, brengt eenzelfde conclusie naar voren: ontwikkelingshulp heeft inderdaad effect, doch degressief. Ook hier dient rekening gehouden te worden met het gevoerde beleid en de kwaliteit van de nationale instanties. Regio Zuid-Azië zal vervolgens naar verwachting van Collier en Dollar een hogere groeifactor hebben terwijl regio Afrika een lagere groei doormaakt. Neumayer (2003) suggereert in zijn werk het dienovereenkomstige verband dat betrouwbare nationale instituties waarin geldmiddelen voor ontwikkeling een beter resultaat boeken. Dalgaard *et al.* (2004) voegen een alternatief geografisch element toe aan de analyse: klimaat. Ook zij trekken de conclusie dat door ontwikkelingshulp de groei van een land kan versnellen, doch het klimaat zal de mate hiervan bepalen.

Er is echter ook kritiek. Easterly *et al.* (2004) hebben meerdere malen gewezen op het feit dat zij geen significante relatie, tussen de termen ontwikkelingshulp en beleid in

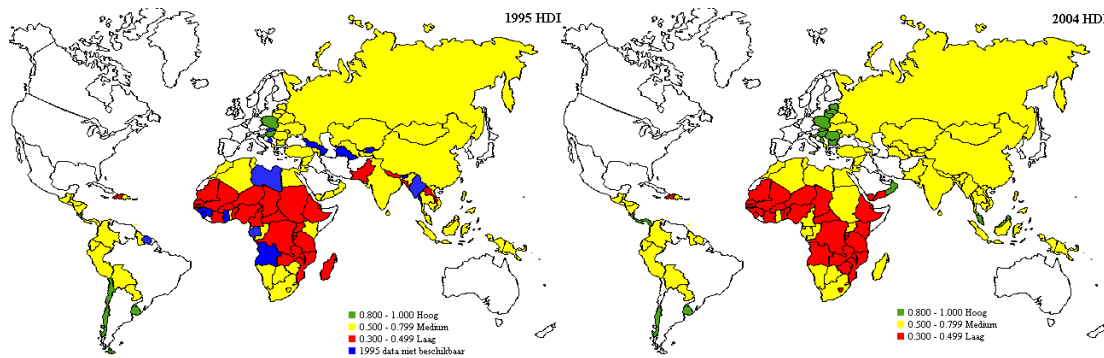
het werk van Burnside en Dollar (2000) hebben kunnen vinden, door met soortgelijke data in verlengde tijdsvakken, de regressies nogmaals uit te voeren. De veelbesproken interactieterm uit het onderzoek van Burnside en Dollar (2000), bestaande uit ontwikkelingshulp en beleid, is het meest toonaangevend significante resultaat waarin de wetenschappers trachten de effectiviteit van ontwikkelingshulp aan te tonen in de context van goed beleid. Zodoende wordt hier de robuustheid van het gevoerde empirisch onderzoek van Burnside en Dollar (2000) in twijfel getrokken. Roodman (2004) heeft het grootschaliger onderzocht. In zijn onderzoek heeft hij vrijwel alle aanwezige empirische onderzoeken meegenomen in zijn analyse. Als uitkomst van het Burnside en Dollar-onderzoek concludeert Roodman dat de essentiële interactieterm (ontwikkelingshulp \times beleid) bijzonder fragiel blijkt te zijn.

Volgens Hansen en Tarp (2000) hebben de onderzoekers onder vuur, enkel de belangrijke interactieterm opgenomen in de vergelijking om het polynoom-effect aan te tonen in het verband tussen ODA en groei. Tevens merken Hansen en Tarp de afwezigheid op van de kwadraatterm van ODA, welke in vele onderzoeken de boventoon voert. In hun replicatieonderzoek met verlengde tijdsperiode hebben zij, evenals Roodman (2004), een uiterst data-gevoelige interactieterm ontdekt en juist de ontbrekende ODA-kwadraatterm blijkt een robuuste statistische significantie te behalen.

1.2 *Menselijke ontwikkeling*

*E*r wordt in dit onderzoek niet getracht de groeifactor van een land te kunnen verklaren door middel van een regressievergelijking (zoals reeds in de aanwezige literatuur menigmaal is uitgevoerd), maar hier is gekozen voor om de mate van de menselijke ontwikkeling te verklaren. Naar mijns inziens is de mogelijkheid van menselijke ontwikkeling van de bevolking van cruciaal belang om uiteindelijke groei te bewerkstelligen waar een ontwikkelingsland naar streeft.

Het Human Development Report (HDR) wordt gezien als dé ontwikkelingsmaatstaf, waarin sinds 1990 het monitoren van het menselijke ontwikkelingsniveau wordt verricht. Met deze propositie heeft dit onderzoek zich enigszins afgezonderd van de aanwezige literatuur waarin de groeifactor van een land als te verklaren variable wordt gebruikt.

Figuur 1: Human Development Index van 1995 en 2004

Bron: Human Development Report, verscheidene jaren

Figuur 1 toont hier de classificaties van de Human Development Index (HDI) van (ontwikkelings-)landen welke allen ODA hebben ontvangen van het DAC. Uit beide kaarten (1995 en 2004) is af te leiden dat over het laatste decennium, steeds meer landen gegevens beschikbaar stellen om op deze wijze een volledig beeld te creëren. Verder kan opgemaakt worden dat veel landen sinds 1995 één klasse zijn opgeklimmen waarna de algehele ontwikkeling van menselijk niveau ten goede komt. Tevens valt op dat de lage klasse voornamelijk geconcentreerd is in Zuidelijk Afrika, terwijl middenklassers te vinden zijn in Centraal-, Zuid-, en Oost-Azië.

1.3 *Probleemstelling en afbakening van de begrippen*

Aanleiding van het voorgaande zal in deze onderzoeksscriptie het menselijke ontwikkelingsniveau centraal staan. De probleemstelling voor het onderzoek luidt als volgt:

“In hoeverre draagt ontwikkelingshulp bij aan de groei van een ontwikkelingsland door middel van menselijke ontwikkeling?”

Het onderzoek zal zich vooral richten op de ontwikkelingslanden met een Medium tot Lage score op de HDI-ranglijst en welke vaak gekenmerkt worden als economieën met lage inkomsten door de Wereldbank⁶.

In deze onderzoeksscriptie dient ontwikkelingshulp te worden beschouwd als samenwerking op lange termijn waarbij duurzame ontwikkeling verwezenlijkt wordt in een land. In dit onderzoek tracht ik de doeltreffendheid van ontwikkelingssamenwerking te analyseren. Thans kan er uitgegaan worden van twee soorten hulp: zuivere ontwikkelingshulp en humanitaire hulp. Zodoende sluit ik humanitaire hulp uit, om de reden dat deze categorie enkel in tijden van nood steun verleent en enkel een tijdelijk karakter heeft en niet gebaseerd is op ontwikkelingsdoelstellingen op de langere termijn.

Als indicator voor de menselijke ontwikkeling zal ik de HDI hanteren. Er is bewust niet gekozen voor de alternatieve graadmeter: Fysieke Levenskwaliteit Index (PQLI), omdat hierin de economische aspecten zijn uitgezonderd. Het element “gemiste inkomsten” is essentieel voor de verklaring van het algemene welzijn van een land. Zonder dit aspect kan het verband tussen de hoogte van de benodigde inkomsten voor de mate van ontwikkelingssamenwerking niet worden aangetoond.

De opzet van dit onderzoek is gefundeerd op de empirische studie van Collier en Dollar (2001). Het uitgangspunt zal liggen bij de gebruikte regressievergelijkingen met de groeifactor als te verklaren variabele, welke ik later zal herschrijven naar een regressievergelijking voor het verklaren van HDI. Met dit onderzoek tracht ik vooral de aandacht te vestigen op de mate van menselijke ontwikkeling in een ontwikkelingsland. De ontwikkeling van de bevolking wordt cruciaal geacht en dit onderzoek kan als basis dienen voor verdere groeipotenties.

Het onderzoek zal zich als volgt worden gepresenteerd: sectie 2 weidt uit over de verschillende vormen van ontwikkelingshulp. De te gebruiken variabelen voor in het model zullen worden toegelicht in sectie 3. Het empirische model en de bijbehorende dataset van in totaal 49 landen worden nader toegelicht in sectie 4, waarna sectie 5 de resultaten weergeeft. Tot slot concludeert sectie 6.

2. Ontwikkelingssamenwerking

 ontwikkelingssamenwerking kan op vele manieren en vlakken plaatsvinden, zoals eerder in de introductie is genoemd. Behalve de ODA welke is ingesteld door het DAC, dragen de niet-DAC leden jaarlijks ook een onbepaald bedrag af ten behoeve van de ontwikkeling in de derdewereldlanden. Naast de door de publieke sector opgestelde doelen, worden ook vanuit de private sector initiatieven ondernomen. Voorbeelden hiervan zijn de non-gouvernementele organisaties, maar ook private donaties kunnen deel uitmaken van de projectgerelateerde middelen. In de laatste jaren is het onderdeel geldoverschrijvingen door migranten, sterk gestegen. De OESO heeft dan ook een rapport toegewijd aan dit toenemende fenomeen. Tevens kan vanuit een economisch perspectief worden gekeken naar de invloeden van handel en investeringen. Hieronder zullen verschillende vormen van ontwikkelingshulp worden toegelicht.

2.1 ODA door DAC-leden

 owel de door de DAC-leden jaarlijks bij te dragen 0,7 procent van het eigen BNP alsmede de donaties van DAC-ongerelateerde landen behoren tot de officiële geldstromen. Deze geldstromen worden geleverd in de vorm van ontwikkelingshulp aan de hulpgebieden. Deze landen staan allen geregistreerd onder de door het DAC opgestelde lijst “Deel 1 van de Ontvangers van Ontwikkelingshulp”. Zoals eerder vermeld, neemt ODA de leiding in de hoeveelheid van officiële bijdragen aan ontwikkelingshulp. Ruim 95 procent van de ODA-bijdragen is afkomstig van de 22 DAC leden, terwijl de niet-DAC leden voor het overgebleven 5 procent worden meegerekend. Hierna volgt de officiële definitie van de ODA welke door de OESO gehanteerd wordt⁷:

“Officieel geadmistreerde geldstromen welke als doel ingezet worden ter promotie van de economische ontwikkeling en welvaart van ontwikkelingslanden. Deze zijn concessioneel van karakter met een schenking van ten minste 25 procent (met een vast verdisconterings tarief van 10 procent). ODA geldstromen welke contributies van overheden van alle niveaus omvatten, gaan rechtstreeks naar de ontwikkelingslanden (bilateraal) of naar de internationale instituties (multilateraal).”

Naast de ODA categorie, bestaan er twee andere categorieën voor hulpmiddelen volgens de HDR:

- Officiële Hulp: dit betreffen geldstromen naar de ontvangers op de lijst “Deel 2 van de Ontvangers van Ontwikkelingshulp”. De recipienten hiervan zijn meer geavanceerde landen met hogere inkomensniveaus.
- Andere Officiële Geldstromen: deze uitgekeerde geldstromen zijn niet gericht op duurzame ontwikkelingen, maar bijvoorbeeld militaire assistentie verlenen aan een ontwikkelingsland waar veel onrust heerst.

Tussen de werkelijk afgedragen hoeveelheden en de procentuele bijdrage aan het ODA onder de DAC-leden is sprake van discrepantie. In 2005 dient zich een opvallend verschijnsel aan. Hierin voert de Verenigde Staten de lijst aan met de hoogste ODA-donaties in werkelijke gelden. Terwijl, wanneer er gekeken wordt naar de procentuele bijdrage, de Verenigde Staten op de één na laatste plaats staat met 0,2 procent van het BNP, één plaats voor Italië. Noorwegen voldoet met een bijdrage 0,9 procent al jaren aan de VN-criteria van 0,7 procent van het BNP. Deze vastgestelde drempel kan dan ook worden gezien als een gezamenlijke eerlijke verdeling van de ‘lasten’. Volgens de VN Conferentie voor Handel en Ontwikkeling (UNCTAD) behoort het DAC, sinds het nieuwe millennium tot één van de meest invloedrijke instituties op het gebied van ontwikkelingshulp, mede doordat evaluaties onder de leden met regelmaat plaatsvinden en de hoge mate van transparantie.

Echter, een aantal onderzoeken [Hansen en Tarp (2000); Dalgaard en Hansen (2001) Vásquez (2003); Collier en Dollar (2004)] hebben zich verdiept in de doeltreffendheid van ontwikkelingshulp met de nadruk op de (in)effectiviteit van de ODA-geldstromen. Daar efficiëntie moeilijk te waarborgen is door het bureaucratische karakter en doorstroming door de vele lagen van overheden en uitvoerende instanties moeizaam verloopt, ligt dit actuele onderwerp vaak onder vuur bij onderzoekers.

Naast het wantrouwen op de wijze van besteding, is de selectiviteit bij de donoren evenzeer betwistbaar. Neumayer (2003) concludeert in zijn onderzoek naar patronen van donaties van ontwikkelingshulp, dat ODA-stromen een unfaire bias hebben richting ontwikkelingslanden met een goed bestuur. In het bijzonder krijgen landen waar mensenrechten en democratie worden gerespecteerd, preferenties toegekend. Daarnaast verdienen landen met dezelfde koloniale of religieuze achtergronden de voorkeur bij bilaterale donoren.

2.2 *ODA door niet-DAC leden*

Naast de verplichte jaarlijkse donaties door de DAC leden, zijn er geldstromen ten behoeve van ontwikkeling door niet-DAC leden, zoals Hongarije, Zuid-Korea, IJsland en voormalige transitielanden. Uit de statistieken is gebleken dat ook de donaties van niet-DAC leden een stijgende trend ondervinden. Deze donaties zijn zowel van bilaterale aard, vaak als hulp voor strategische handelspartners, als van multilaterale aard. Tot nu toe wordt 5 procent van de zuivere ontwikkelingshulp ingediend door de niet-DAC leden. Naar verwachting zal dit aantal een continue stijging ondervinden.

Een mogelijk nadeel van deze geldstromen is de discontinuïteit. Om reden dat er geen bijdragen verplicht wordt gesteld, hebben de binnengekomen donaties een sporadisch karakter. Gelb en Sundberg (2006) suggereren de nieuwe opzet van ontwikkelingssamenwerking, waarin opkomende economieën als die van India, China en de Golfstaten, blijvende contributies ten behoeve van de doeltreffendheid van ontwikkelingshulp kunnen doneren.

2.3 *Geldoverschrijvingen*

Migranten van wie het salaris naar het land van herkomst (vaak een ontwikkelingsland) wordt teruggestuurd behoren tot de categorie geldoverschrijvingen. Deze geldstromen zijn moeilijk te traceren doordat er geen officiële cijfers worden bijgehouden. Het Internationale Monetaire Fonds (IMF) heeft weliswaar statistieken bijgehouden van de globale ontvangsten per regio, doch de doeltreffendheid van deze geldstromen wordt vaak in twijfel getrokken doordat deze geldoverschrijvingen van private aard zijn.

Het in 2005 gepubliceerd Rapport voor Ontwikkelingssamenwerking van het OESO heeft dit fenomeen onder de loep genomen. Suggesties, welke door Straubhaar en Vădean (2005) worden gemaakt, beramen de wereldwijde geldoverschrijvingen tot wel driemaal hoger dan de huidige ODA-ontvangsten. Volgens de beschikbare statistieken ontvangt Azië de meeste geldoverschrijvingen in aantallen, maar per capita vloeien de meeste geldstromen richting het Midden-Oosten.

Om de toevoer van geldstromen te verbeteren, wordt voorgesteld door Adams en Page (2005) om de hoge transactiekosten, gerelateerd aan geldoverschrijvingen door migranten ingrijpend te doen verlagen. Daar zij een robuuste significant verband hebben gevonden tussen de geldoverschrijvingen van migranten naar het land van herkomst en het merkbaar reduceren van armoede in de ontwikkelingsgebieden, is deze uitkomst van groot belang. De onderzoekers wijzen namelijk op het feit van onder-rapportering van de geregistreerde geldstromen en dusdoende, rekening houdend met een hoger aandeel, kan de impact hiervan nog groter worden geschat in de ontwikkelingslanden. Door het verlagen van de transactiekosten, kan deze vorm van ‘degressieve belasting’ voor de zenders én ontvangers van geldoverschrijvingen, worden afgezwakt. Bovendien kan dit bemoedigend werken om de geldoverschrijvingen via formele instanties over te maken, dan via alternatieve, minder veilige manieren. Een bijkomend voordeel is dat het de officiële registratie van statistieken voor dit, in gewicht toenemende verschijnsel, sterk zal bevorderen.

Indien de geldoverschrijvingen voor dit fenomeen daadwerkelijk zijn toegenomen door de voornoemde voorgestelde maatregelen, worden deze dan nog steeds als niet-doeltreffend beschouwd? Doordat de aard van geldoverschrijvingen haar oorsprong vindt in de lastenverlichting van de niet-emigranten, veelal familieleden, is het doel om het ontvangen geld te gebruiken voor primair levensonderhoud. Het gestelde privé-doel op micro-niveau is zodoende wel bereikt. Wanneer de economie wordt beschouwd als geheel, neemt de effectiviteit aanzienlijk af, sinds het ontvangen geld grotendeels wordt afgedaan in de consumptie van de huishoudens.

Wahba (2005) tracht in haar micro-onderzoek in Egypte aan te tonen dat geldoverschrijvingen daadwerkelijk effectief gespendeerd kunnen worden: door de juiste omstandigheden te creëren. Wahba benadrukt dan ook het bestaan van een goed investeringsklimaat om de geldoverschrijvingen te mobiliseren naar investeringen, en onderwijsmogelijkheden voor de accumulatie van menselijk kapitaal. Voor de plaatselijke overheden is een mogelijk aanzienlijke rol weggelegd voor het opzetten, uitvoeren en evalueren van dit voorstel.

2.4 *NGO's*

Niet-gouvernementele organisaties (NGO's) spelen een steeds belangrijkere rol in de allocatie van hulp. Een organisatie wordt pas tot een NGO toegerekend indien voldaan wordt aan de volgende voorwaarden: opereren zonder winst oogmerk met internationaal nut, vastgesteld worden door de interne wetgeving van de partij en actief opereren in minstens twee staten⁸.

Schattingen van het aantal internationaal opererende NGO's (INGO's) kwam in 2004 neer op meer dan 51.000, volgens de Unie van Internationale Organisaties⁹. De opmars van deze organisaties is te danken aan diverse massamedia, zoals het Internet, waarbij het fenomeen van niet-vanzelfsprekende ontwikkeling spontaan dichterbij huis lijkt te zijn. Het veldwerk van de NGO's heeft veel bijgedragen aan de bewustmaking van de realiteit bij de hedendaagse Westerse samenleving.

Over het algemeen worden twee verscheidene rollen aangemeten voor NGO's:

- Bijdrage leveren aan het normatief netwerk.
- Realiseren van en toezicht houden op het respecteren van internationaal tot standgekomen regels.

NGO's worden veelal beschouwd als informele onderhandelingspartners van internationale organisaties. De Adviesraad Internationale Vraagstukken (AIV) voorziet dan ook een opkomend verschijnsel van deelname van niet-statelijke actoren in organisaties zoals de Wereldhandelsorganisatie (WTO), de Wereldbank, het IMF en de Europese Unie (EU). De expertise en consultatie die de NGO's kunnen bieden aan de internationale organisaties, geeft hen een interessante positie tijdens de besluitvormingsprocessen.

NGO's maken onder meer schaduwrapporten over de achtergronden van implicaties van projecten voor de WTO en bekleden dusdanig een aanzienlijke rol als adviserend orgaan. Op het niet-handelsgerelateerde gebied, vervullen NGO's relatief een grotere rol bij de Wereldbank dan bij het IMF. Geen gesigeneerde verdragen, maar informele beleidsmaatregelen zorgen voor een blijvende deelname van NGO's in de toezichthoudende functies bij de Wereldbank. In tegenstelling tot de voornoemde instantie, bestaat er bij het IMF geen permanente ruimte voor raadgeving door de NGO's. Desondanks tracht het IMF de laatste jaren een hechter samenwerkingsverband te realiseren met dit groeiend georganiseerd netwerk. Zelfs op regionaal niveau verrichten de NGO's de nodige lobby-activiteiten, hoewel de EU geen officiële relaties onderhoudt met de NGO's, oefenen zij veel invloed uit op de gemaakte beslissingen van de EU door middel van pressie- en belangengroepen.

Er dient wel nadruk gelegd te worden op het feit dat NGO's in sommige gevallen niet handelen om ontwikkeling op lange termijn te behalen. In dit geval bevinden zij zich op het humanitaire vlak van de ontwikkelingssamenwerking. Daarnaast is gebleken dat NGO's het minst zijn erkend (dus ook onderontwikkeld) wanneer de economie van het land in het belang wordt gesteld, zeker in het geval wanneer de aanwezigheid van NGO's ongewenst is. De meeste kritiek is opgewekt door de legitimiteit van de organisaties; NGO's schetsen zichzelf vaak onbewust af als onwettige organisaties zonder enige representativiteit. Volgens Wallace *et al.* (2006) zijn indicaties aanwezig

dat INGO's geen duidelijke rol en doelstelling voor ogen hebben. Tevens kampen de organisaties met onhelderheid over de eigen legitimiteit van bestaans- en handelswijze. Hoe kunnen NGO's hun visie omzetten naar activiteiten indien het voor henzelf onmogelijk is de zienswijze te legitimeren?

Volgens de AIV kan volledige transparantie een mogelijke uitkomst bieden bij de NGO's voor het ondervinden van legitimiteit en steun. Een NGO kan door middel van zelfregulatie zich een permanente toegang tot bijvoorbeeld internationale bijeenkomsten behouden én onthouden. Bovendien kan het vermogen van zelfoverschatting bij één enkele NGO de overmacht nemen. Het Cardoso Rapport geeft hierbij als voorstel: intensievere coöperatie te realiseren onder de NGO's om samen sterker te staan in de consultatieve positie¹⁰.

NGO's maken deel uit van een bijzondere vorm van ontwikkelingssamenwerking. De werkwijze van NGO's heeft minder bureaucratische rompslomp, vergeleken met de aanpak van de overheidsinstanties. Geldmiddelen zamelen zij in bij het grote publiek via (liefdadigheids)fondsen en financieren op deze wijze de eigen lokaal opgezette projecten. Het is daarom cruciaal dat deze aparte vorm van aangeboden hulp zijn voortgang vindt. Op deze wijze ontstaat de permanente link tussen de hogere machten en de gewone bevolking.

2.5 *FDI en handel*

W aak wordt deelname aan wereldhandel gezien als één van de meest effectieve manieren voor armoedebestrijding en ontwikkeling van een land. Helaas hebben ontwikkelingslanden momenteel nog weinig betekenisvolle handelscapaciteiten om een vitale rol te kunnen spelen in de wereldeconomie. De private sector in deze landen zijn nog niet volledig in een ontwikkeld stadium waarin zij zelfstandig een substantiële rol kunnen vergaren. Buitenlandse Investerings (FDI) hebben een opmars ondervonden sinds de laatste twee decennia van de vorige eeuw, terwijl multinationals voornamelijk de Tijgers op krachten hebben geholpen door voornamelijk hun fabricage-productietakken te verhuizen naar deze lagelonenlanden¹¹. Echter, een dergelijk beperkte, ondergeschikte rol als leverancier van goedkope eindproducten, is moeizaam als een duurzame relatie te beschouwen. Landen dienen met eigen concurrerende producten op de wereldmarkt te komen, om op deze wijze een aanmerkelijke positie af te kunnen dwingen.

Voor deze mogelijke uitkomst is handelsgerelateerde hulp opgezet, met als doel in ondersteuning van de handelscapaciteit van ontwikkelingslanden een verbetering van markttoegang te bevorderen; zoals het omlaag bijstellen van tarieven op producten uit ontwikkelingslanden, en tegelijkertijd ook de overheidssubsidies af te schaffen op landbouwproducten. Aangezien tweederde deel van de bevolking op het platteland werkt, en slechts een bestaansminimum heeft van minder dan 1 Amerikaanse dollar per dag, zijn deze maatregelen uiterst cruciaal voor een duurzame ontwikkeling in deze landen.

De bijeenkomst van de WTO in 2005 heeft zodoende geleid tot een vernieuwde verklaring: de “Verklaring van Hong Kong”, waarin men pleit voor het beschikbaar stellen van meer middelen ten behoeve van handelsgerelateerde hulp¹².

Derhalve is gebleken dat de geldmiddelen weliswaar sufficiënt zijn, echter de doeltreffendheid hiervan is discutabel. Het voornoemde bezwaar voor handelsgerelateerde hulp wordt dikwijls aangeschreven als het meest voornamelijke belemmering op het pad van zelfstandige ontwikkeling. Ook op dit gebied tracht men methoden en geldmiddelen aan te wenden om ook de effectiviteit van deze vorm van ontwikkelingssamenwerking te realiseren. Als kritiek op het onderdeel FDI wordt het niet-permanente karakter aangewezen. Deze stromen zijn vaak niet-consistent: in tijden van depressies en onrust zullen de FDI-stromen in grote getalen afnemen.

Naast deze bovengenoemde waarneembare problematieken, maken ook niet-zichtbare kwesties deel uit van obstakels die verbetering van de markttoegang blokkeren. Corruptie is één van de oorzaken. Wanneer de kwaliteit van de instituties en overheden niet gewaarborgd kan worden, kan dit investeerders ervan weerhouden FDI te laten toestromen naar een potentieel exploitatiegebied. Het onderzoek van Alesina en Weder (2002) heeft uitgewezen dat corruptie in overheden geen excessieve rol speelt. De hoogte van de ODA-geldstromen heeft geen daling ondervonden.

2.6 *Integratie van soorten ontwikkelingshulp in de praktijk*

Elk reeds besproken vorm van ontwikkelingshulp kent zijn eigen voor- en nadelen. Sommigen zijn afkomstig van samenwerking tussen officiële instanties, terwijl anderen als privé-initiatieven wordt beschouwd. Sommigen zijn erkend door nationale en internationale instituten en sommigen zijn tot op heden niet aangemerkt als een vorm van ontwikkelingshulp. Wat hebben deze vormen als uitwerking in de praktijk?

Beginnende de mogelijkheden af te zetten bij ODA. ODA wordt gezien als de meest toonaangevende (alhoewel enkel door het officiële karakter) vorm van ontwikkelingssamenwerking. Besluitvorming vindt voornamelijk plaats tussen de multilaterale instanties, die vaak te kampen heeft met de tijdsoverbruggingen. Verschillende visies worden zorgvuldig afgewogen, bijgesteld en meegenomen in de beslissing. Als bijgevolg kunnen mogelijke starheden ontstaan in de uitvoering van het gekozen beleid. Indien de schaal van voornoemde soort ontwikkelingssamenwerking wordt vergroot, kan het mogelijk een aanleiding geven tot meer communicatie tussen overlegorganen en haar participanten waardoor het rigide karakter aansterkt.

Wat gebeurt er als de nu aanwezige vormen van ontwikkelingssamenwerking zich transformeren naar de karakteristieken van de NGO's? Ook deze instanties zijn officieel erkend om in de ontwikkelingslanden te opereren voor groei en ontplooiing. Zoals eerder is opgemerkt wordt het bureaucratische karakter weliswaar omzeild, echter de legimiteit van de NGO's kan in twijfel worden getrokken.

De resterende twee besproken vormen (handelsgerelateerde hulp en geldoverschrijvingen) zijn dusdanig in een onderontwikkeld stadium, zodat zij momenteel weinig van betekenis kunnen dienen op internationaal niveau. Beiden dienen nog de eigen onvolkomenheden te overwinnen.

Een limitatie van handelgerelateerde hulp, is dat deze vorm zich in het bijzonder bezighoudt met het transformeren van de productie- en handelsmogelijkheden naar de internationale standaarden, hierbij behoort weliswaar de benodigde infrastructuur geassocieerd met handel. Terwijl geldoverschrijvingen niet primair gericht zijn om de nationale economie te stimuleren, maar louter lastenverlichting brengt voor

familieleden. Vaak wordt als kanttekening gegeven dat de geldstromen consumptief wordt gespendeerd en zodoende geen wederkerend effect zal toebrengen aan de economie. Tevens blijkt weinig erkenning zijn voor deze vorm van ontwikkelingssamenwerking. Gezien de explosieve groei van deze ongerepte vorm, bestaat wellicht de mogelijkheid om in de nabije toekomst de geldoverschrijvingen om te vormen en via overheidsinitiatieven om te leiden naar productieve consumptie-technieken, zoals het mobiliseren richting investeringen.

2.7 *Eigenbelang bij donoren*

Politieke belangenverstrengelingen zijn vaak de schuldige in de toewijzing van ODA-geldstromen. Donoren en ontvangers hebben verschillende visies op het gebruik van deze middelen en tot voor kort, waren de beide partijen in veel opzichten niet eensgezind.

Politieke als economische motieven spelen dikwijls een rol in het verstrekken van bilaterale steun aan een ontwikkelingsland. Voorbeelden als olievoorraden en dergelijke waardevolle grondstoffen worden beschermd door goede relaties te onderhouden met het betreffende land, welke vaak enkel de grond in bezit heeft. Dit soort van machtsmisbruik is veelvoorkomend bij landen met hoge bevolkingsaantallen, om op deze wijze de toevoer van grondstoffen veilig te stellen voor de grote bevolking. Hoe zou de ODA-relatie verlopen tussen beide partijen, indien er wordt ontdaan van korte termijn belangenverstrengelingen in de politiek en primair gericht wordt op de fundamentele problemen?

Vele onderzoekers hebben een, nieuw op te zetten, overkoepelende organisatie ten behoeve van de armste landen als aanbeveling gegeven. In het boekwerk van Riddell (2007) staan deze voorstellen uitgelijnd:

- Internationale Ontwikkelingshulp Bureau (IAO): de rol van het overzien en garanderen van het effectief functioneren van het Bureau voor de ontwikkelingslanden is hiervoor weggelegd.
- Internationale Ontwikkelingshulp Fonds (IDAF): soortgelijke commissie als het DAC, waarbij de rijkste landen verplicht een bijdrage dienen te leveren aan de armste landen. De verplichte donaties worden berekend aan de hand van het BNI.

Het is aannemelijk dat beide voorstellen onderling verbonden zijn. Daar al geruime tijd het verzoek bestond van ODA-ontvangende landen om een eigen representatieve organisatie op te stellen, wat als tegenhanger kan werken van het DAC. Helaas zijn de bovengenoemde voorstellen tot op heden nog niet uitgewerkt in de fase van concretisering. Men heeft wel logische verwachtingen van deze organisatie om in de VN te huizen. Wel dient gelet te worden op de legitimiteit van deze, nog op te zetten organisaties. Ongetwijfeld dient eerst goedkeuring gevonden te worden bij de wereldwijde politiek, dan volgt vanzelf de legitimiteit.

3. Data Analyse

De volgende sectie zal de regressievergelijkingen presenteren waarin verschillende variabelen gekozen worden om een empirisch HDI-model te vormen. Het model zal trachten de effectiviteit de ontwikkelingssamenwerking (voornamelijk ODA) weer te geven. De HDI zal als te verklaren variabele gebruikt worden om, onder andere het effect van de ontwikkelingshulp, het nationaal beleid, de institutionele kwaliteit en de exogene condities onder de loep te nemen. Respectievelijk zullen indicatoren zoals de ODA - ontvangsten, de jaarlijkse inflatie, de Economische Vrijheid van de Wereld (EFW) index, de afstand tot de evenaar als breedtegraad of het oorspronkelijke niveau van BNI in gebruik worden genomen.

3.1 *Human Development Index*

De gegevens voor deze gebruikte indicator om de menselijke ontwikkeling te meten, wordt sinds 1975 verzameld. De HDI bestaat uit drie dimensies waarin de mate van ontwikkeling wordt opgemeten: gezondheid, onderwijs en inkomsten (Human Development rapporten).

Door de levensverwachting op te meten vanaf de geboorte wordt de Gezondheidsindex bepaald: voor een gezond en lang leven. De gecombineerde percentages van alfabetisme op volwassen leeftijd en inschrijvingen bij de primaire, secundaire en tertiaire onderwijsinstellingen vormen de Onderwijs-index. Als laatste bestaat de Inkomsten-index uit het gecorrigeerde BBP, gemeten in Amerikaanse Dollar koopkrachtpariteit, deze index staat voor een fatsoenlijk bestaansminimum. De Gezondheidsindex, Onderwijsindex en Inkomstenindex hebben allen een gelijke weging in de berekening. Door de drie voormelde indices te cumuleren en evenredig te delen, wordt de HDI voor het betreffende jaar berekend. Hoewel de HDI wordt berekend met behulp van drie verscheidene componenten, zal door gebrek aan data van de drie indices afzonderlijk, alleen gebruik gemaakt worden van de uiteindelijk, gecombineerde uitkomst van de HDI. De jaarlijks uitgegeven Human Development Reports van 1990-2006 geven de beschikbare HDI's van de tijdsperiode 1975 – 2004 in vijf-jaar intervallen. Voor het onderzoek zal gebruik worden gemaakt van gemiddelden van deze indices per onderzocht land, daar de beschikbare jaarlijkse data

niet voorhanden is, is het statistisch onverantwoord om elk vijf-jaar index vanzelfsprekend te beschouwen als één enkele observatie. Volgens Barro en Sala-i-Martin (2004) hebben intervallen over een langere periode (10-jaar en vijf-jaar) namelijk de neiging om gevoeliger te zijn voor tijdelijke factoren die geassocieerd worden met conjunctuurcycli, wat resulteert in lagere correlatiewaarden.

Het selecte onderzoek zal over 49 landen omvatten welke allen zuivere ontwikkelingshulp (ODA) ontvangen. Met de reden dat voor deze 49 landen de complete statistieken beschikbaar zijn van de gekozen variabelen. Daarnaast, zijn de landen met niet-complete of niet-beschikbare statistieken uit het onderzoek gefilterd. Vervolgens wordt met de ontstane dataset van deze landen de bijdrage van ODA aan de menselijke ontwikkeling onderzocht.

3.2 *Ontwikkelingshulp*

Als indicator voor de hoogte van de ontwikkelingshulp wordt de ODA data gebruikt, welke beschikbaar zijn in de online database Ontwikkelingsindicatoren van de Wereld bij de Wereldbank. De keuze van ODA ontvangsten is het meest representatief, aangezien de data per hulp-ontvangend land het meest compleet zijn en bovendien zijn de officiële geldstromen richting de ontwikkelingslanden meer betrouwbaar van aard. Van de in totaal 49 landen welke in dit onderzoek worden geëvalueerd, is vanaf 1975 – 2004 met vijf-jaar intervallen, het BNP-percentages van de ODA-ontvangsten per land opgenomen voor het model. Ook hier zijn uiteindelijk gemiddelde waarden berekend per onderzocht land over de beschreven periode. Op basis van het besprokene wordt verwacht dat ODA een positief effect zal uitoefenen op de HDI.

3.3 *Beleid*

Als indicator voor het gevoerde beleid voor de plaatselijke overheden is gekozen voor de jaarlijkse inflatie. Inflatie staat ook wel bekend als de Consumenten Prijs Index. De centrale banken in de staten hebben de primaire taak de inflatie zo laag mogelijk te houden om zodoende de koopkracht te handhaven. Door inflatie daalt de koopkracht van de consumenten en dit kan tot gevolg hebben dat de

groei van de economie afremt. Over het algemeen wordt het inflatiecijfer positief gemeten. Indien het cijfer negatief is, wordt er gesproken over deflatie. In het geval van extreem hoge peilingen van inflatie, spreekt men over hyperinflatie.

De statistieken zijn verkregen uit de Economische Prospect van de Wereld (WEO)-database, waarin de jaarlijkse inflatiecijfers van 1975 – 2004 beschikbaar zijn gesteld voor onderzoek. De data geeft hier de jaarlijks gemiddeld procentuele verandering in het inflatiecijfer. Er dient wel opgemerkt te worden dat voor sommige ontwikkelingslanden de data verzameld kan zijn voor fiscale jaren en niet voor kalenderjaren, daarnaast is het in hoge mate aannemelijk dat cijfers voor recentere jaren op de door het IMF geschatte basis zijn. Er wordt vanuit gegaan dat inflatie een negatieve invloed zal hebben op de HDI.

3.4 Institutionele kwaliteit

Economische Vrijheid van de Wereld (EFW) is een relatief nieuwe index om de kwaliteit van de instituties in een land vast te stellen en de metingen worden beschouwd als een waarheidsgetrouwe afspiegeling van de verschillen tussen landen op het gebied van economische vrijheid. De afhankelijkheid van de markt bepaalt in sterke mate de hoogte van de EFW index zelf. In landen waar de marktkrachten overvloedig aanwezig zijn en politieke processen in mindere mate overheersen in de allocatie van goederen en diensten, scoren een hogere waarde in de EFW index. De index wordt in vijf verschillende gebieden opgemeten:

- 1) grootte van de overheid
- 2) wettelijke structuur en veiligheid van eigendomsrechten
- 3) direct toegang tot overheid-gefinancierde geldmiddelen
- 4) vrije internationale handel
- 5) regulering van kredieten, arbeid en bedrijfsleven

In totaal zijn 38 sub-componenten meegenomen in de berekening van de EFW index. Gemeten op een numerieke schaal van 0 tot 10, geeft elke sub-component de verdeling aan van de verzamelde data; allen hebben dusdoende een evenredige weging in het eindcijfer. Het uiteindelijk berekende EFW cijfer heeft de waarde 0, indien de instituties als meest slecht worden bestempeld. In tegenstelling, waarde 10 geeft een uitstekende institutionele kwaliteit aan. Deze relatief nieuwe benadering van

institutionele kwaliteits-metingen, werd als eerst geïntroduceerd door Gwartney, Lawson en Block in 1996, verbonden aan het Fraser Instituut. In de recente jaren, hebben meer dan 200 wetenschappelijke artikelen gebruik gemaakt van de gepubliceerde EFW-data¹³. De verzamelde micro-data in de verschillende landen wordt mogelijk gemaakt door verscheidene non-profit opererende instanties in deze landen. Ook stellen onafhankelijke internationale bronnen als de Wereldbank, het IMF en het Economische Forum van de Wereld (WEF) hun data beschikbaar voor de berekening

Als minpunt van deze index kan worden beschouwd dat kwalitatief de EFW veel te bieden heeft, maar kwantitatief deficiënt is. Landen waarin economische of politieke instabiliteit heerst, zullen niet worden opgenomen in de lijst. Dit geldt ook voor landen met relatief kleine bevolkingsaantallen. Het aantal landen dat deze index bestrijkt in ons onderzoek is zodoende verkleind. In de tijdperiode van 1980 – 2004 is de data beschikbaar in de vorm van vijf-jaar intervallen. Hoewel de pre-1980 data op aanvraag beschikbaar is bij het Fraser instituut, wordt gemakshalve vanaf 1975 eenzelfde indexcijfer aanhouden als geconstateerd in 1980. Voor de EFW cijfers zijn evenals eerder genoemde indicatoren, gemiddelden genomen. Ook hier wordt verwacht dat de EFW index een positieve invloed zal uitoefenen op een betere menselijke ontwikkeling.

3.5 *Exogene condities*

*U*it het onderzoek van La Porta *et al.* (1999) wordt opgemaakt dat de absolute breedtegraad effect heeft op de ontwikkeling van de economie. De waarden zijn opgemeten en geschaald tussen 0 en 1. De afstand tot de evenaar wordt lange tijd beschouwd als een variabele van groot belang, doordat wetenschappers als Easterly (2004) ervan overtuigd zijn dat klimaat, of beter geformuleerd, tropische weersomstandigheden grote invloed kunnen uitoefenen op groeipotentie van een land. Zodoende voor de afstand tot de evenaar is als indicator gekozen voor de exogene condities, waar een land zelf geen invloed op heeft.

Tevens zal ik ook het niveau van BNI per capita uit 1975 gebruiken, als alternatief van de afstand tot de evenaar. De hoogte van dit getal kan het beginstadium aangeven; op deze manier wordt een kenmerkend groei-relatie benaderd per onderzocht land met het jaar 1975 als startpunt. Statistieken van deze variabele, genaamd Wereld Ontwikkelingsindicatoren (WDI), zijn ingewonnen bij de Wereldbank-database.

3.6 *Sensitiviteit-indicatoren*

Om de sensibiteit van de berekende coëfficiënten te bepalen, zal na het uitvoeren van de regressieanalyses, een tweetal variabelen worden toegevoegd aan het model. Het is van belang om de gevoeligheid te testen van de gevonden factoren met betrekking tot het onderzoeksprobleem. Nieuwe toegevoegde variabelen kan de verklarende kracht van het model doen toenemen. Wanneer de toegevoegde variabelen in de sensitiviteitsanalyse geen additioneel verklarende kracht kan toebrengen, heeft dit als betekenis dat de initieel gekozen dataset solide is tegen invloeden van buitenaf. Naar het voorbeeld van Collier en Dollar (2001) is gekozen voor de overheidsconsumptie als percentage van het BBP en de openheid van een land voor het drijven van handel.

Ook hier zijn de statistieken van overheidsconsumptie per land verkregen bij de Wereldbank. Een hoge mate van overheidsconsumptie heeft als betekenis dat een kleiner deel resteert voor andere uitgaven ten behoeve van de bevolking¹⁴. De gegevens voor de variabele van openheid is verkregen uit het onderzoek van Frankel en Romer (1999). De openheid is berekend als de ratio van export plus import van het BBP. Voor beide indicatoren is data gebruikt van eenzelfde tijdsperiode als tevoren: 1975 – 2004, met vijf-jaar intervallen. Data van deze indicatoren worden gemiddeld om zodoende te stroken met de overige onderzoeksstatistieken.

4. Methoden

De regressievergelijkingen, welke opgesteld zullen worden in subsecties 4.2 en 4.3 zijn gebaseerd op de door Collier en Dollar (2001) gepresenteerde groeivergelijkingen in “*Can the World Cut Poverty in Half?*”. Hierin worden de MDG’s door de onderzoekers geëvalueerd of deze goed op weg zijn om de gestelde doelen in 2015 te kunnen behalen. Eerst zal subsectie 4.1 dit basismodel introduceren, waarna subsecties 4.2 en 4.3 respectievelijk het standaard HDI-model en het uitgebreide HDI-model zal presenteren. Aan de hand van de beschikbare data en gegevens is voor dit onderzoek een nieuwe dataset aangemaakt voor de analyse.

4.1 Basismodel van Collier en Dollar

Met een dataset van 62 ontwikkelingslanden hebben Collier en Dollar (2001) empirisch onderzoek verricht, om onder andere het interactie-effect van zuivere ontwikkelingshulp met het nationale beleid te analyseren (naar het voorbeeld van Burnside en Dollar in 2000). Het onderzoek besloeg de periode 1974 – 1997, met vier-jaar intervallen elk. In totaal zijn 349 observaties geregistreerd welke voor de implementatie van de resultaten gebruikt kan worden. Het onderzoek van Collier en Dollar heeft gebruik gemaakt van de kleinste kwadratenmethode (OLS-methode) om de onderstaande multiple lineaire regressie uit te voeren.

$$G_i^t = c + \beta_1 X_i + \beta_2 P_i^t + \beta_3 A_i^t + \beta_4 (A^2)_i^t + \beta_5 (A_i^t \times P_i^t) \quad (1)$$

Groeifunctie (1) is opgesteld aan de hand van vijf variabelen. D.i. de initiële condities (X_i), gevormd door het BNP per capita en ICRGE (Internationale Gids voor Economische Waardering van Risico) een variabele voor het meten van institutionele kwaliteit; CPIA (P_i^t), variabele om het huidige raamwerk van nationaal beleid en instituties te beoordelen; en ODA (A_i^t), als percentage van het BNP in. Alsmede is een kwadratische term $(A^2)_i^t$ en een interactieterm $(A_i^t \times P_i^t)$ bijgevoegd,

om achtereenvolgens de afnemende stijging van ODA rendementen te waarnemen, en de wisselwerking tussen ODA en regelgeving te detecteren.

De onderzoekers trachten in hun analyse aan te tonen in welke de groeifactor van een ontwikkelingsland versneld kan worden door de inbreng van ODA en beleidshervorming. Als meest toonaangevend resultaat is de statistische significantie van de interactieterm ($A_i^t \times P_i^t$) aan te wijzen. Ten gevolge impliceert deze uitkomst dat ODA met beleid tezamen, door het effect van wisselwerking, de uiteindelijke groei zal versterken. Bovendien hebben de onderzoekers een sensitiviteitsanalyse uitgevoerd met een drietal variabelen: het jaarlijkse inflatiecijfer, de overheidsconsumptie als percentage van het BBP en de openheid voor handel als percentage van het BBP. Uiteindelijk hebben deze variabelen weinig kenbare invloed uitgeoefend op de coëfficiënten en daarbij de verklarende kracht van het model niet vergroot. De uitkomst is niet verrassend, sinds de gekozen variabelen al in de gebruikte indicator voor regelgeving (CPIA), zijn opgenomen.

4.2 *HDI – model*

doende is voor dit onderzoek een variatie op het bestaande model toegepast: de HDI als te verklaren variable, om op deze manier impliciet de ontwikkeling van landen te evalueren. Voorts wordt getracht de nieuw op te stellen HDI-vergelijking te conformeren aan de opbouw van Collier en Dollar-groeivergelijking, nochtans zullen alternatieve variabelen gekozen worden voor de opmaak hiervan. De dataset bestaat uit 49 geselecteerde landen, in de betreffende periode van 1975 – 2004, enkel met observaties in vijf-jaar intervallen, waarvan deze zijn gemiddeld zodat voor elk onderzocht ontwikkelingsland (49 observaties) uiteindelijk een eigen groeifunctie kan worden gepresenteerd in relatie tot het HDI niveau. De onderstaande regressievergelijking zal dienovereenkomstig met de OLS-methode uitgevoerd worden, gebruik makend van de methode “*Pooled Equation Estimation*” in EViews, opgesteld aan de hand van de gebalanceerde methode.

$$HDI_i^t = c + \beta_1 X_i + \beta_3 P_i^t + \beta_4 IQ_i^t + \beta_5 A_i^t + \beta_6 (A^2)_i^t + \beta_7 (A_i^t \times P_i^t) + \varepsilon_i^t \quad (2)$$

Waarna regressievergelijking (2) zal omgeschreven worden naar de benamingen van de te gebruiken indicatoren voor de analyse:

$$HDI_i^t = c + \beta_1(BNI)_i + \beta_3(INFL)_i^t + \beta_4(EFW)_i^t + \beta_5(AID)_i^t + \beta_6(AID^2)_i^t + \beta_7(AID_i^t \times INFL_i^t) + \varepsilon_i^t \quad (3)$$

De opgestelde standaard HDI-model verschilt hier van de groeivergelijking van Collier en Dollar (2001) met één enkele variabele, d.i. de toegevoegde EFW-term, de graadmeter voor de kwaliteit van de nationale instituties. Doch dient men gepast de opbouw te evalueren: immers, zijn louter de beide componenten van de initiële condities (X_i) uit de groeivergelijking gesplitst in twee aparte variabelen: BNI per capita uit 1975 als indicator voor de initiële condities en de institutionele kwaliteit (IQ_i^t) met EFW als indicator in dit model¹⁵. Bovendien neemt de variabele (P_i^t) een nieuwe betekenis aan. Voorheen hebben Collier en Dollar (2001) de graadmeter CPIA gekozen voor het opmeten van de kwaliteit van het beleid en instituties, thans zal het HDI-model slechts het nationale beleid (met inflatie als indicator) gebruiken ter invulling van (P_i^t). Het resterende deel voor de verklaring van institutionele kwaliteit (IQ_i^t) wordt ingevuld door de indicator EFW.

De aanpassing in de betekenis van de gekozen graadmeter, zal ook als wijziging in de structuur van de regressievergelijking gereflecteerd worden. Hoewel getracht wordt de groeivergelijking in de originele staat te behouden, dient wel aandacht te worden geschonken aan de achterliggende betekenis van het HDI-model. Met de voorkeur om de invloeden van het beleid en de kwaliteit van instituties van elkaar te scheiden, wordt thans daardoor mogelijk gemaakt om het uitgeoefende effect van deze twee componenten *afzonderlijk* te analyseren. Het is aannemelijk dat tijdens het opstellen van de groeivergelijking, de voorgestelde specificatie als niet-noodzakelijk werd gezien door de onderzoekers Collier en Dollar zelf en zodoende is enkel de interactieterm van ($A_i^t \times P_i^t$) toegevoegd.

Vergelijking (3) geeft dan ook uitsluitend de herschrijving van de groeivergelijking weer. In het standaard HDI-model wordt de variabele voor beleid (P_i^t) enkel vertegenwoordigd door het jaarlijkse inflatiecijfer, vervolgens zal ODA (A_i^t), niet van betekenis verschillen met vergelijking (1). Vergelijking (3) maakt eveneens gebruik van de kwadratische term $(A_i^t)^2$ en de interactieterm ($A_i^t \times P_i^t$).

Een variant op de standaard HDI-model wordt gepresenteerd door het vervangen van de sobere interactieterm ($AID_i^t \times INFL_i^t$), waarin beleid enkel wordt vertegenwoordigd door de inflatie, door een inhoudelijk veelomvattende variabele ($AID_i^t \times EFW_i^t$) om de wisselwerking van ODA en EFW als resultaat op voor de verandering in menselijke ontwikkeling te onderzoeken. Onderstaande vergelijking (4) wordt gezien als het standaard HDI-variant-model en de uitkomsten wordt uiteraard vergeleken met de standaard HDI-model waarin ($AID_i^t \times INFL_i^t$) centraal staat.

$$HDI_i^t = c + \beta_1(BNI)_i + \beta_3(INFL)_i^t + \beta_4(EFW)_i^t + \beta_5(AID)_i^t + \beta_6(AID^2)_i^t + \beta_8(AID_i^t \times EFW_i^t) + \varepsilon_i^t \quad (4)$$

4.3 Uitgebreide HDI – model

Mijn interesses liggen voornamelijk in welke mate de nieuwe indicator voor de institutionele kwaliteit, EFW zich zal presenteren; afzonderlijk en gezamenlijk met ODA. Daar deze index is opgebouwd uit een scala van deelwaarnemingen op het gebied van economische vrijheid, kan deze variabele een sterke invloed uitoefenen in het model. Daarom is al eerder gekozen om een variant op de standaard HDI-model toe te passen in de vorige paragraaf waarin EFW de plaats inneemt van inflatie, als singulair interactieterm.

Interessanter wordt het model door uitbreidingen. Door beide interactietermen ($AID_i^t \times INFL_i^t$) en ($AID_i^t \times EFW_i^t$) aan het regressiemodel toe te voegen kunnen we wellicht de gecombineerde wisselwerkingen van ODA, beleid en de kwaliteit van nationale instituties samen weergeven of danwel in welke mate ze bijdragen aan de

groei van het HDI. Resultierend in vergelijking (5), wordt de nieuwe combinatie aangeduid als het uitgebreide HDI-model bij bespreking van de resultaten.

$$HDI_i^t = c + \beta_1(BNI)_i + \beta_3(INFL)_i^t + \beta_4(EFW)_i^t + \beta_5(AID)_i^t + \beta_6(AID^2)_i^t + \beta_7(AID_i^t \times INFL_i^t) + \beta_8(AID_i^t \times EFW_i^t) + \varepsilon_i^t \quad (5)$$

Het uitvoeren van het uitgebreide HDI-model zal volgens de voorschriften van Braumoeller (2004) voor het gebruik van dubbele interactietermen plaatsvinden. Braumoeller wijst in zijn handboek voor het gebruik van interactietermen aan dat bij gelijktijdig gebruik van drie variabelen (X_1, X_2, X_3), immer alle tussen-interacties in de berekening dient te worden meegenomen. Wanneer (X_1X_2) en (X_1X_3) wordt toegevoegd aan het model, dient ook de termen (X_2X_3) en ($X_1X_2X_3$) worden bijgevoegd. Indien de bovenstaande aanbevelingen niet participeren als interactieterm in het model, wordt verondersteld dat de coëfficiënten van deze termen kunstmatig op waarde nul zijn vastgezet; wat kan resulteren in schijnverbanden of excessief verhoogde verklarende kracht van het onderzochte model.

Tot slot, waarom zijn de keuzes gevallen juist voor inflatie en EFW als belangrijke graadmeters voor de interactietermen en niet voor die gebruikt zijn in vergelijking (1) van Collier en Dollar (2001)?

Hoewel CPIA wel een variabele is dat veelvuldig wordt gebruikt door wetenschappers, is er bewust niet gekozen voor CPIA als indicator voor beleid. Meest voornamelijke reden is dat de data niet voorhanden is voor niet-wetenschappers en deze data alleen op aanvraag verkrijgbaar is bij de Wereldbank. Tevens worden de vijf toegekende classificaties als uiterst subjectief beschouwd, mede doordat geen numerieke waarden-toekenning plaatsvindt bij elk van de 20 sub-componenten. Bovendien geeft de Wereldbank zelf erkenning aan dit verschijnsel. Daarom is weloverwogen gekozen voor een uiterst eenvoudige weergave van beleid, met enkel één component: inflatie. Immers, het vermogen om het inflatiecijfer aan banden te leggen, kan er optimaal voor zorgen dat de koopkracht gehandhaafd blijft en op deze wijze de prijzen van onder andere de basisproducten niet onnodig laat stijgen.

Voor ICRGE gold eenzelfde problematiek. De statistieken voor deze waarderingsmethode om de kwaliteit van de overheidsinstanties te meten, zijn opgesteld door een privé-bedrijf. Ook hier is data op aanvraag beschikbaar¹⁶. Hierom bestond de noodzaak een alternatieve equivalente indicator te gebruiken voor de HDI-modellen. De keus voor de EFW als graadmeter voor de nationale instituties, was snel gemaakt door de verscheidenheid in haar statistieken, haar volledigheid, haar diversiteit in onderzoeksgebieden en haar transparantie in bronnengebruik.

5. Resultaten

Het verkregen resultaat wordt als volgt gepresenteerd: de navolgende sectie bespreekt de resultaten van verschillende modellen. Daarnaast wordt de correlaties tussen de gebruikte variabelen weergegeven. Vervolgens worden de trends van BNI per capita en HDI met elkaar vergeleken over de onderzoeksperiode. Als laatste volgt een evaluatie van de hedendaagse literatuur betreffende de effectiviteit van ontwikkelingshulp en de implicaties hierop van de OESO.

5.1 Uitkomsten Regressie

Invankelijk zijn een achttal verschillende modellen getoetst, elk met een andere invulling van variabelen. Als leidraad worden de, in sectie 4 opgestelde regressievergelijkingen (3), (4) en (5) gebruikt om uiteindelijk het gewenste model uit te kiezen. In vijf stappen wordt deze handeling uitgevoerd:

- Stap #1: Het opstellen van een eenvoudig regressiemodel, waarin enkel de verklarende variabelen als componenten deelnemen, om op deze wijze eerst de gewenste variabele voor de initiële condities (X_i) te bepalen.
- Stap #2: Het toetsen van regressievergelijking (3): het standaard HDI-model met één interactieterm ($AID_i^t \times INFL_i^t$), naar het voorbeeld van Collier en Dollar (2001).
- Stap #3: Het toetsen van regressievergelijking (4), het HDI-variant-model met ($AID_i^t \times EFW_i^t$) als interactieterm.
- Stap #4: Het toetsen van het uitgebreide HDI-model: waarin regressievergelijking (5) de twee interactietermen ($AID_i^t \times INFL_i^t$) en ($AID_i^t \times EFW_i^t$) weergeeft.
- Stap #5: Het toevoegen van twee aparte variabelen: openheid voor handel en overheidsbestedingen aan de modellen van stap #3 en stap #4, als sensitiviteitsanalyse om de robuustheid te testen.

Voorafgaand de resultaten te tonen van de modellen, bestaat de noodzaak de verklarende variabelen op interdependenties te testen. In het geval van grote collineariteit, nemen de correlaties tussen onafhankelijke variabelen hoge waarden aan (nabij de waarde 1) en kan de mogelijkheid bestaan dat deze sterke correlatie wordt doorberekend in de uiteindelijke verklarende kracht van het regressiemodel: R^2 . Tevens kunnen de hoge correlatiewaarden voor onstabieleit zorgen in de modellen. Met *Tabel 1* kan inzicht verkregen worden in de mate van samenhang tussen de gekozen variabelen van het HDI-model. Hieruit kan opgemaakt worden dat de correlatiewaarden tussen een aantal variabelen relatief laag zijn, wat als zeer gunstig beschouwd kan worden voor verdere analyse van de modellen. Zo worden dergelijke dwarsverbanden die kunnen voortkomen uit variabelen met hoge onderlinge afhankelijkheid uitgesloten. Mede door de geringe grootte van de steekproef zijn de correlaties tussen BNI, EFW en AID als hoog te beschouwen, waardoor er voorzichtigheid is geboden bij de interpretatie van de (onderlinge) resultaten van deze variabelen.

Tabel 1: Correlatie tussen de verklarende variabelen

	BNI	EQ	INFL	EFW	AID
BNI	-	0,158833	0,116222	0,374666	-0,45729
EQ	0,158833	-	-0,00671	0,060619	-0,02409
INFL	0,116222	-0,00671	-	-0,12526	0,064235
EFW	0,374666	0,060619	-0,12526	-	-0,57008
AID	-0,45729	-0,02409	0,064235	-0,57008	-

De resultaten van de uitgevoerde regressiemodellen staan uitgelijnd in *Tabel 2*. Door de verklarende kracht van Model Ia ($R^2=35,48\%$) en Model Ib ($R^2=29,32\%$) te vergelijken, is uiteindelijk gekozen voor de statistisch significante variable, BNI per capita, als indicator voor de initiële condities (X_i). Daarnaast toont het model een relatief hoog positief EFW-coëfficiënt: de aanwezigheid van goede nationale instituties heeft kenbaar een gunstige werking op de menselijke ontwikkeling.

Echter behaalt ODA in deze eerste, simpele benadering een niet-significante negatieve waarde (- 0,008 afgerond). Indien het resultaat significant was, duidde het op dat het toevoegen van een extra eenheid ODA, het zal resulteren in een lagere

waarde van HDI. Volgens de richtlijnen van Braumoeller (2004) toont deze negatieve relatie slechts het effect aan van ODA op HDI wanneer de overige variabelen in het model, de waarde nul aannemen. Daar Collier en Dollar (2001) in hun empirisch onderzoek naar de groeifactor van een ontwikkelingsland, wel een significante negatieve ODA-coëfficiënt hebben geconstateerd in de afwezigheid van goed beleid in een land, is deze uitkomst wel opzienbarend en bovendien, helaas niet in overeenkomst met het resultaat van de voornoemde wetenschappers. Een negatieve relatie tussen HDI en ODA is goed te verklaren: dat de groei van een land en in noodzakelijke mate de menselijke ontwikkeling negatief is gecorreleerd met ODA, kan duiden op de behoefte van goede regelgeving in een ontwikkelingsland om de ontwikkelingsgelden op juiste wijze te besteden en dat de ODA niet blindelings wordt toebedeeld.

Er is alvorens overwogen om de termen $(INFL_i^t)$ en (AID_i^{2t}) door hun minieme invloeden HDI, in het vervolg te elimineren. Doch is gebleken dat beide variabelen een blijvend verschil hebben aangetoond in de verklarende kracht van het model. Bij eliminatie verliest het model stabiliteit en in sommige gevallen resulteerde het zelfs in een negatieve R^2 . Door beide termen expliciet te laten participeren, wordt getracht de marginale invloeden op te nemen in de analyses. Men dient wel gepast op te merken dat deze twee termen weliswaar participeren in het model, doch in de analyse navolgend wordt weinig aandacht besteed aan deze, in sommige gevallen niet-significante, termen.

Model IIa (als standaard HDI-model) heeft qua opbouw de meeste overeenkomsten met de groeivergelijking van Collier en Dollar (2001). Na het inbrengen van de eerste interactieterm $(AID_i^t \times INFL_i^t)$ blijken de uitkomsten vrijwel onveranderd door de toevoeging van één interactieterm, vergeleken met Model Ia. De geschatte coëfficiënt van EFW is positief en significant op een 99% betrouwbaarheidsniveau: 0,095 maar BNI heeft haar significantie verloren ten opzichte van Model Ia. Verder blijkt de interactieterm $(AID_i^t \times INFL_i^t)$ zelf ook geen betekenisvolle waarde te hebben door de minieme, niet significante, uitkomst. Dusdoende kan vastgesteld worden dat door toevoeging van de interactieterm $(AID_i^t \times INFL_i^t)$ geen waardevolle bijdrage wordt geleverd aan het effect van ODA op de ontwikkeling van HDI.

Wanneer de uitkomsten van Model I Ib, het HDI-variant-model nader wordt bekeken, is te zien dat de indicator van ontwikkelingshulp, ODA significant wordt bevonden in een betrouwbaarheidsinterval van 10%, met een redelijk positieve invloed op de HDI. Hoewel de coëfficiënt voor ODA de positieve waarde van 0,0555 (afgerond) aangeeft, zal deze uitkomst niet als directe uitwerking van ODA op HDI fungeren: door de uitbreiding van dit model, dient rekening te worden gehouden dat de toegevoegde interacties voor volatiliteit zorgen. Het waarneembare effect van ODA op de HDI is dusdoende niet langer als constant te beschouwen, maar is in *grotere mate* onderworpen aan de mate van institutionele kwaliteit.

Tevens verdient bij de interpretatie de betekenis achter deze uitkomsten de aandacht. Braumoeller (2004) geeft een kanttekening bij het interpreteren van het significante ODA-coëfficiënt op tien procent significantieniveau, in dit geval door de toevoeging van de interactieterm ($AID_i^t \times EFW_i^t$). Sinds het overige deel van de belangrijke interactieterm, de EFW, geen waarde nul kan aannemen, levert het verklaren van een significante ODA-resultaat op zichzelf, vrijwel geen nuttige informatie op¹⁷.

De geschatte coëfficiënt voor de interactieterm ($AID_i^t \times EFW_i^t$) is sterk significant en wijst een positieve wisselwerking tussen ODA en kwalitatief goede nationale instituties een goede voorspeller is voor een positieve ontwikkeling van het HDI. Het is evident dat de interactieterm ($AID_i^t \times EFW_i^t$) het HDI-variant-model stabielier maakt dan het standaard HDI-model wanneer de interactieterm ($AID_i^t \times INFL_i^t$) wordt toegevoegd. Dit wordt aangetoond met de determinatiecoëfficiënt R^2 en aangepaste R^2 : de verklarende kracht van Model IIa ($R^2=36,34\%$ en aangepaste $R^2=28,94\%$), steekt schraal af wanneer vergeleken wordt met betere 'fit' van Model I Ib ($R^2=41,26\%$ en aangepaste $R^2=34,42\%$).

Net als de standaard HDI-model geeft de het uitgebreide HDI-model met twee interactietermen geen opzichtige uitkomsten. De EFW-coëfficiënt blijft sterk significant en positief geschat terwijl de tweede interactieterm ($AID_i^t \times EFW_i^t$) significantie heeft verloren. Kennelijk heeft het toevoegen van twee interactietermen

geen bruikbare interpretaties opgeleverd met betrekking tot de gekozen variabelen die effect uitoefenen op de ontwikkeling van de HDI.

Vervolgens is een sensitiviteitsanalyse uitgevoerd door toevoeging van twee aparte variabelen. De robuustheid is getest op alle drie modellen IIa, IIb en IIc: respectievelijk met interactieterm ($AID_i' \times INFL_i'$), met interactieterm ($AID_i' \times EFW_i'$) en met beide interactietermen. Het valt op, voor alle drie geteste modellen, dat beide variabelen overheidsconsumptie en openheid voor handel, niet significant en amper veranderingen teweegbrengen in de uitkomsten, daar beiden reeds als component dienden in de EFW index.

Zowel het HDI-variant-model als de betreffende sensitiviteitsanalyse toont beiden statistisch significante coëfficiënten voor de interactieterm ($AID_i' \times EFW_i'$), wat inhoudt dat het effect van ODA inderdaad afhangt van de waarden van EFW en vice versa. Vergelijking (6) en (7) geven de marginale impact weer met ODA en EFW als verklarende variabelen. De kwadratische ODA-term en de interactieterm ($AID_i' \times INFL_i'$) zijn met opzet niet meegenomen in de vergelijkingen, enerzijds door hun niet-significante geschatte coëfficiënten op de HDI, en anderzijds voor een helder beeld op de onderlinge relaties tussen EFW en ODA.

$$\frac{\partial HDI}{\partial AID} = 0.055514 - 0.010972 * EFW \quad (6)$$

$$\frac{\partial HDI}{\partial EFW} = 0.095615 - 0.010972 * AID \quad (7)$$

Hoewel de interactie-coëfficiënt als negatief component is terug te vinden in de resultaten, geeft het min-teken de uitwerking wanneer de eerste afgeleide wordt bepaald. Uit vergelijking (6) is op te maken dat bij het toevoegen van één extra eenheid van EFW, het uiteindelijke effect van ODA op HDI zal dalen, doch degressief. Omgekeerd geldt ook voor het toevoegen van één eenheid ODA: hierdoor zal het negatieve deel in vergelijking (7) stijgen, waarna de invloed van EFW zal worden afgezwakt op HDI. Wat alvorens is opgemerkt is dat EFW geen waarde nul kan aannemen, maar bij ODA is dit wel mogelijk. In het geval dat ODA gelijk is aan

nul, zal EFW voor een constant effect zorgen op de stijging van HDI. De dalende invloed van ODA kan geïnterpreteerd worden als een stijging van EFW als afnemende schaalvoordelen in de gezamenlijke interactieterm.

Wanneer de data vergeleken en toegepast wordt op de bovenstaande vergelijkingen is bijvoorbeeld te zien dat Republiek Congo en Syrië (met een gemiddelde EFW waardering van respectievelijk, 4,56 en 4,06 voor de kwaliteit van hun nationale instituties en gemiddeld ter hoogte van 5,86% en 5.29% ODA hebben ontvangen als percentage van BNP), voor beide ontwikkelingslanden het positieve effect op HDI maximaal waar te nemen. Guinee-Bissau, Burundi en Zambia anderzijds profiteren nauwelijks van deze relatie.

In landen met een lage HDI-score, heeft dit hogere ODA ontvangsten als betekenis bij de aanwezigheid van hoge EFW. Tegenovergesteld zal in de landen met hoge HDI en goede institutionele kwaliteit, minder ODA nodig zijn. Dusdoende wordt hier de relatie gevonden in ODA-effectiviteit in het verhogen van HDI, met een afnemende daling in de kwaliteit van de instituties.

Opmerkelijk dat voor vrijwel alle regressiemodellen (uitgezonderd van de HDI-variant model), zuivere ontwikkelingshulp (met ODA als indicator), geen of nauwelijks significante invloed lijkt te hebben op de ontwikkeling van HDI. Een interessante uitkomst op zichzelf maar zeker niet onwaarschijnlijk. De doeltreffendheid van ODA is in het geding: het binnenhalen van louter ontwikkelingsgelden zonder een gestructureerde aanpak van de ontvangers zelf, al dan niet met nauwgezette bilaterale of multilaterale samenwerking met donoren, kan in zekere mate getroffen worden door obstructies als inefficiëntie, bureaucratie en corruptie. Dan is de vertaalslag naar de het positief stimuleren van de menselijke ontwikkeling op bevolkingsniveau nog niet gemaakt.

Tevens is vooral het faciliterende karakter van ODA onmiskenbaar, juist het adequaat gebruiken van ODA-gelden zorgt voor stimuli die de lokale bevolking en vervolgens de menselijke ontwikkeling, ten goede komen. Het is absoluut een grote uitdaging om (miniem) positieve effecten van ODA op HDI te relateren, daarom is het noodzakelijk om de overige factoren van betekenis, zoals de hier besproken nationaal beleid en

kwalitatieve nationale instituties, goed op elkaar af te stemmen om een stimulerende omgeving te scheppen die daadwerkelijk het effect op de menselijke ontwikkeling kan aanmoedigen. Sectie 5.3 gaat dieper in op overige onderzoeksresultaten met betrekking tot de doeltreffendheid van ontwikkelingshulp.

Waarom wordt in dit onderzoek een sterkere relatie gevonden bij ($AID_i^t \times EFW_i^t$) en niet bij ($AID_i^t \times INFL_i^t$), als in het empirisch onderzoek van Collier en Dollar (2001)?

Het eenvoudige antwoord wordt gevonden in het gebruik van de variabelen. Collier en Dollar hebben CPIA gebruikt als indicator voor het beleid, een veel complexere variabele, wanneer vergeleken wordt met enkel het inflatiecijfer. Hetzelfde geldt voor de verklaring van de EFW als indicator voor de kwaliteit van de nationale instituties. De EFW is een ingewikkelde variabele, dusdoende is plausibel dat deze een grotere verklarende kracht zal hebben op het model.

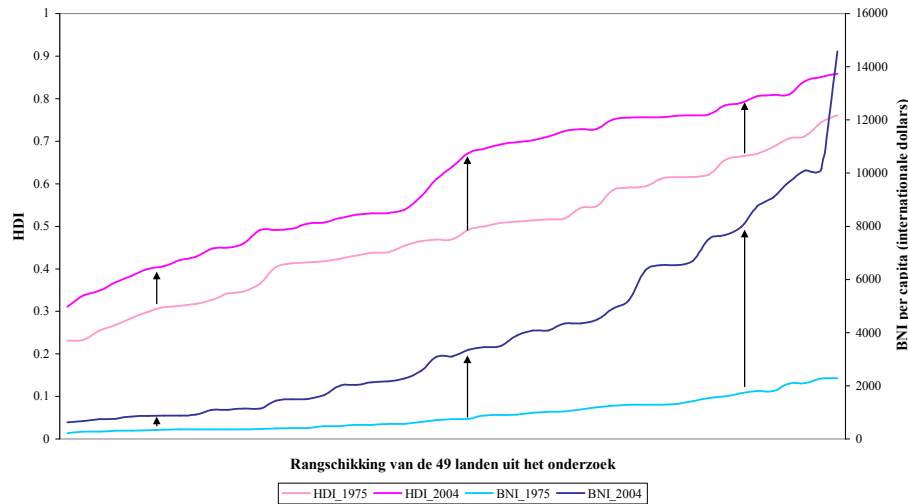
Tabel 2: Resultaten ODA, Institutionele kwaliteit en HDI regressie met OLS-methode

	#1	#2	#3	#4	#5	#5	#5
	Model (Ia)	Model (IIa)	Model (IIb)	Model (IIc)	Model (IIIa)	Model (IIIb)	Model (IIIc)
BNI per capita 1975	8.52E-05** (2.134633)	6.81E-05 (1.482568)	5.79E-05 (1.421489)	4.70E-05 (1.001832)	8.01E-05 (1.638415)	7.37E-05* (1.689262)	6.13E-05 (1.218670)
Afstand tot evenaar	-0.065937 (-0.571641)						
Beleid (inflatie)	8.83E-05 (1.086408)	-0.000144 (-0.457525)	6.13E-05 (0.771163)	0.000727 (0.087606)	-0.000175 (-0.538972)	5.67E-05 (0.691815)	0.002606 (0.294134)
Institutionele kwaliteit (EFW)	0.089651*** (8.811408)	0.094661*** (7.790589)	0.095615*** (9.337356)	0.092180*** (7.591648)	0.101797*** (6.674296)	0.104245*** (7.766260)	0.100205*** (6.382119)
ODA	-0.007680 (-1.217261)	-0.010039 (-1.423322)	0.055514* (1.771754)	0.046350 (1.099448)	-0.008399 (-1.128890)	0.063296* (1.947322)	0.050366 (1.161961)
ODA ²	0.000148 (0.761577)	0.000177 (0.891712)	-0.000428 (-1.272055)	-0.000411 (-0.880607)	0.000158 (0.779282)	-0.000505 (-1.453356)	-0.000417 (-0.869429)
Interactieterm (ODA × Inflatie)		2.92E-05 (0.762955)		0.000410 (0.982731)	3.26E-05 (0.826587)		0.000308 (0.701583)
Interactieterm (ODA × EFW)			-0.010972** (-2.056068)	-0.008638 (-1.230150)		-0.011898** (-2.175722)	-0.009171 (-1.274225)
Overheidsconsumptie					-0.004147 (-0.709122)	-0.005466 (-0.977102)	-0.005172 (-0.851008)
Openheid handel					-7.62E-05 (-0.084667)	-4.09E-05 (-0.047935)	9.28E-05 (0.102044)
Aantal observaties	49	49	49	49	49	49	49
R ²	0.354796	0.363414	0.412550	0.431898	0.373818	0.429278	0.443841
Aangepaste R ²	0.296142	0.289392	0.344242	0.318277	0.266909	0.331837	0.297484

Te verklaren variabele: groei van menselijke ontwikkeling per capita (statistieken gemiddelden van vijf-jaar intervallen (1975–2004), 49 landen)
 [t-statistieken in haakjes] *** bij 1% significantieniveau; ** bij 5% significantieniveau; * bij 10% significantieniveau

5.2 BNI per capita versus HDI

Grafiek 2: Rangschikking BNI per capita en HDI 1975 en 2004 (trend)

Grafiek 2 toont de veranderingen van de rangschikkingen naar BNI per capita en HDI uit 1975 en 2004 (voor de grafieken van de tussenliggende vijf-jaar intervallen, zie Appendix A4). Aanleiding van de weergave is de HDR 1990 waarin de auteurs de ordeningen naar BNP per capita en HDI hebben afgezet¹⁸. Met de grafiek trachtten de auteurs aan te tonen dat een rangschikking naar HDI, een geheel ander verloop heeft dan een rangschikking naar BNP per capita. Op deze wijze hebben zij aangeduid dat meerdere factoren de aandacht verdienen dan enkel de inkomstenfactor.

Ook *Grafiek 2* maakt een poging dit te reconstrueren. Indien men beide benaderingen vergelijkt, valt het enigszins op dat door de jaren heen, de lijnen in *Grafiek 2* elkaar niet snijden, terwijl in de grafiek van HDR 1990 wel gebeurt. Dit verschijnsel heeft als reden dat *Grafiek 2* gebaseerd is op een zeer selecte groep landen, welke zich voornamelijk bevinden in de Medium en Laag klasse van de HDI-lijst (zie grafiek A9). Dusdoende behalen zij geen hoge scores op inkomstenniveau en HDI. Appendix A4 vertoont het verloop van beide lijnen door de jaren heen en langzaam is de convergentie van de beide variabelen waar te nemen. Dit duidt op een heuse inhaalslag van de middenklassers in beide opzichten. Nochtans laat *Grafiek 2* hier wel een grote verbetering zien op 2004-BNI niveau, ten opzichte van 1975-BNI niveau.

Helaas geldt deze vooruitgang enkel voor landen welke in het hogere segment bevinden op de inkomstenniveaus. Bij de specificatie naar regio's, laat *Grafiek A10* (zie Appendix) zien dat vooral de Zuid-Afrikaanse landen onderaan de grafiek te vinden zijn en de Aziatische landen in het hogere deel liggen. Gemiddeld, hebben de Aziatische landen hun BNI per capita verzevenvoudigd in drie decennia, terwijl de Zuid-Afrikaanse landen 'slechts' een BNI-groefactor van 3,4 behaalden in dezelfde tijdperiode. In termen van HDI zit de voortgang voornamelijk bij de middenklassers, waarna langzaam en enkelen van hen de Hoge klasse inmiddels al hebben aangetipt. Hoewel Zuid-Afrika in de onderzochte periode een groefactor van 1,19 heeft geboekt op de HDI's, hebben de Aziatische landen gemiddeld, de overhand genomen met een score van 1.38¹⁹. De vorderingen bij de Lage klasse verlopen zodoende zeer gestaag: maar de basis benodigdheden zoals is verzameld in de HDI, geven wel enig indicatie dat voortgang wordt geboekt in de armste delen. Maar is dit wel voldoende?

5.3 *Doeltreffendheid van ontwikkelingshulp*

Ruim vier decennia lang heeft de effectiviteit van ontwikkelingshulp grote prioriteit geëist bij de vele belangrijke bijeenkomsten en fora. Niet enkel de doeltreffendheid van ODA wordt met een kritische blik bekeken, maar alle gepresenteerde vormen met officiële erkenning worden geëvalueerd. Steeds meer geldmiddelen worden aangewend om dit vraagstuk te onderzoeken. Met het gebruik van diverse macro-economische variabelen in diverse onderzoeken over diverse landen, tracht men meer licht op het effect van ontwikkelingshulp te werpen. Aanvankelijk werd de causale relatie tussen ODA, spaargelden en investeringen onderzocht. Later werd de aandacht gevestigd wat de invloed van ODA op de groefactor kan uitoefenen en tegenwoordig wordt ODA vaak in verband gebracht met de mate van armoedebestrijding. Zo ook in dit onderzoek wordt ODA gerelateerd aan de mate van menselijke ontwikkeling, waaruit geen opzienbarende positieve resultaten van ODA kunnen worden geconcludeerd.

In de empirische literatuur stuit men op veel commentaar met betrekking tot de evaluaties van ODA. Ook hebben menig onderzoekers getracht de effectiviteit van ODA te bewijzen. Het onderzoek van Clemens *et al.* (2004) geeft argumenten voor het bekostigen van korte termijn ontwikkelingshulp in plaats van ontwikkelingshulp welke op lange termijn veranderingen toebrengt²⁰. Voor de eerstgenoemde vorm van ontwikkelingshulp hebben zij een positief, causaal verband gevonden met economische groei voor een tijdperiode van vier jaar. De waargenomen effecten van korte termijn ontwikkelingshulp zijn zeker twee- tot driemaal groter dan waargenomen in soortgelijke studies met geaggregeerde ODA-geldstromen. Hoewel de onderzoekers Clemens *et al.* (2004) ontkennen dat de kwaliteit van beleid van instituties een cruciale rol speelt in de uitkomst, erkennen zij wel indicaties gevonden te hebben dat de impact van ODA groter is in enkele landen met goede institutionele en beleidskwaliteiten.

In tegenstelling tot de aanname van een positieve ODA-regelgeving relatie, stellen Hansen en Tarp (2000) echter dat niet alleen landen met goed beleid de ODA-geldstromen verdienen, maar juist de landen die minder gezegend zijn met goede beleidsmaatregelen, hebben deze geldmiddelen harder nodig. Beide gevallen dienen dusdoende apart geëvalueerd te worden. Ook door Riddell (2007) wordt, in zijn onlangs verschenen boekwerk, het selecteren van effectieve ODA-recipienten aan de kaak gesteld. Riddell is van mening dat het effectieve gebruik van ODA de selectiviteit van ODA zal rechtvaardigen: enkel landen die noodzakelijkerwijs kunnen aantonen dat de geldmiddelen aangewend worden met ontwikkeling en armoedebestrijding als doelstelling, zullen ODA ontvangen. Indien aangetoond kan worden dat landen geen baten van ODA ontvangen, zullen de geldmiddelen niet daarheen toestromen.

Tevens concludeert Riddell (2007), in overeenstemming met Clemens *et al.* (2004) dat ODA haar effectiviteit bewijst in korte termijn doelen, wat tussen 75 tot 90 procent wordt geschat in successen. Doch blijken de gestelde doelen op langere termijn moeizaam behaald te worden. Vaak wordt de oorzaak hiervan in externe factoren als conflicten en schokken gevonden. Men vindt hierdoor grote kloven tussen de verwachtingen van ODA en de prestaties hiervan. Maar heeft ODA haar doeltreffendheid bewezen in de afgelopen jaren?

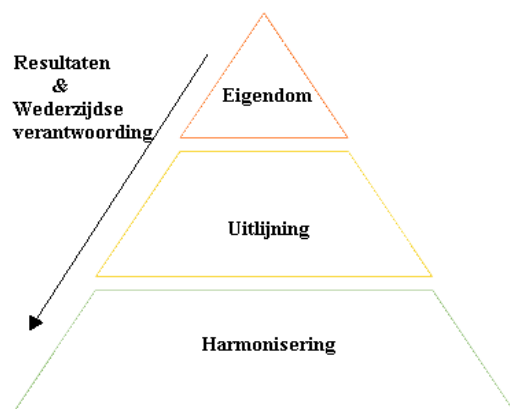
Zelfs Riddell (2007) zet vraagtekens bij dit discutabele onderwerp van ODA-effectiviteit. Het onvermogen dit te kunnen bewijzen wordt toegeschreven aan de mate en hoeveelheid van beschikbare informatie om de bijdrage van ODA te onderzoeken op een breed scala van vlakken. Daarentegen hebben Collier en Dollar hebben in hun latere werk over ODA-effectiviteit (2004) de aandacht verschoven van effectiviteit op totaalbeeld, naar de *voorwaardelijke doeltreffendheid* van ODA. Zij geven erkenning aan de ineffectiviteit van genoten ODA-ontvangsten, doordat deze voorwaarden aanvankelijk niet onder de aandacht zijn gekomen. Ook zij geven toe dat de allocatie van ODA geschiedt als een continue politiek proces met de nodige belangenverstrengeling tussen donoren en ontvangers. Voor NGO's, voorspellen Collier en Dollar (2004), dat zij in de nabije toekomst een sterke rol krijgen toebedeeld als uitvoerende instellingen voor ODA.

Al met al zijn hedendaagse onderzoekers [Hansen en Tarp (2000); Collier en Dehn (2001); Collier en Dollar (2004); Dalgaard, Hansen en Tarp (2004); en Riddell (2007)] erover eens dat de kwestie niet langer geldt voor de werking van ODA, maar op welke wijze de hulpinstrumenten en geldmiddelen op een meer effectieve wijze aangewend kunnen worden om meer specifieke ODA te verlenen aan de landen in nood. In het afgelopen decennium is de conceptie van hechtere samenwerking aanvaard, evenals het overeenkomen van consensus in belangen, tussen de internationale financiële instellingen, donoren en ontvangers. De “Verklaring van Parijs” is hiervan een uitwerking van de OESO.

5.4 Implementatie en implicatie

 lijkens de statistieken van de jaren '90, ondergingen de ODA-ontvangsten betrekkelijk grote volaliteiten, waarna sinds het millennium de trend in opmars was tot 2005. In hetzelfde jaar hebben meer dan honderd landen en instanties de “Verklaring van Parijs” ondertekend²¹.

Figuur 2: Piramide van Ontwikkelingshulp-effectiviteit

Bron: OESO, Rapport voor Ontwikkelingssamenwerking, 2005

Figuur 2 toont de vijf grondbeginselen voor het ten uitvoer brengen in de praktijk van de “Verklaring van Parijs”.

De piramide wordt van boven naar onder afgewerkt en elke stap wordt doorlopen met herhaaldelijk onderlinge verificatie tussen donoren en ontvangers van ODA:

1. Eigendom: de taak van de donoren is ondersteuning geven en het respecteren van het beleid gevoerd door de ontvangers. De ontvangers dienen effectief leiderschap uit te voeren op gebieden van strategieën en prestaties ten behoeve van ontwikkeling.
2. Uitlijning: donoren baseren de ondersteuning op de ontvanger zijn ontwikkelingsstrategieën, procedures en nationale instituties. Dit heeft ook als betekenis dat donoren de mogelijkheid hebben om voorwaarden op te stellen.
3. Harmonisering: donoren trachten meer harmonisatie in te brengen, op een collectieve wijze effectiviteit te realiseren en minder bedrukkend opstellen jegens incapabele landen.
4. Resultaten en wederzijdse verantwoording: donoren en ontvangers zullen besluitvorming voor de beoogde resultaten verbeteren. Donoren dienen ontvangers ook te ondersteunen in het evalueren van de prestaties en voortgang, afgezet tegen de eigen opgestelde ontwikkelingsstrategieën. Ten slotte beloven donoren en ontvangers elkaar, dat zij wederzijdse verantwoording afleggen voor de behaalde resultaten.

Met het bovenstaande piramide-concept tracht de OESO de voorgestelde implicaties daadwerkelijk te bewerkstelligen in de realistische wereld. Onderzoekers hebben eerder deze aanbevelingen toegeschreven als mogelijke uitkomst voor de effectiviteit van ODA. De harmonisering van ODA-uitwerkingen, de consensus van belangen en het wederzijdse afleggen van verantwoording dragen allen bij aan de *bewustwording van verantwoordelijkheid bij beide partijen*, richting een mondiaal ontwikkelde wereld.

6. Conclusie

6.1 Samenvatting

Tot slot volgt in deze laatste sectie een opsomming van conclusies, welke naar voren zijn gekomen in dit onderzoek. De introductie in sectie 1 heeft een overzicht gegeven van de aanwezige empirische literatuur over de uitwerking van ODA op verschillende macro-economische variabelen en suggereert dat ODA allicht invloed heeft de mate van menselijke ontwikkeling.

Sectie 2 toonde de diverse vormen in welke ontwikkelingssamenwerking kan voorkomen. Kanttekeningen van mogelijke kritiek wordt geschetst bij iedere besproken vorm. Geldoverschrijvingen en NGO's maken grote kans om in de nabije toekomst een prominente rol te kunnen spelen in de ontwikkelingssamenwerking, mits er rekening wordt gehouden met de gunstige ontwikkeling richting documentatie van deze vormen: ten eerste dienen geldoverschrijvingen op juiste wijze geregistreerd te worden via formele instanties, daarna dient de oorspronkelijke aard van geldoverschrijvingen te veranderen van consumptiegericht naar investeringsgericht. Bij de huidige NGO's speelt een andere annotatie, NGO's missen legitimiteit. Als uitkomst kan zelfregulatie, transparantie en intensieve coöperatie met andere NGO's bieden. Er wordt voorspeld, eveneens door onderzoekers als Collier en Dollar (2001; 2004), dat NGO's vooraanstaande rollen kunnen vervullen.

Met ODA (ongeacht DAC-gerelateerd) en handelsgerelateerde hulp (FDI) ligt het anders. Deze twee vormen staan bekend om hun rigide karakter. Tevens is geconstateerd dat bij donoren een bias bestaat richting landen met overeenkomstige karakteristieken. Op het gebied van FDI wordt gewezen op het niet-permanente karakter van deze stromen, waarna ook rekening gehouden dient te worden met corruptie. De laatste subsectie van sectie 2 gaf twee suggesties voor overkoepelende organen ten behoeve van effectieve ODA – allocatie, dit zijn de IAO en IDAF. Deze twee nog op te zetten organisaties zijn door onderzoekers voorgesteld om als tegenhanger van het DAC te fungeren. Sectie 3 had de te gebruiken variabelen gespecificeerd voor het HDI-model, welke in sectie 4 werd gepresenteerd in een eigen aangemaakte dataset. Door het uitvoeren van vijf regressiemodellen (en drie

sensitiviteitsanalyses is uiteindelijk voor Model Iib, het HDI-variant-model gekozen, inclusief interactieterm ($AID_i^t \times EFW_i^t$). De meest aanzienlijke resultaten uit de modellen betrof een nagenoeg weinig betekenisvolle ODA uitkomst; een negatieve, niet-significante relatie van inflatie op HDI, dit goldt ook voor de veelgesproken interactieterm ($AID_i^t \times INFL_i^t$). Daarnaast wordt een negatief effect geschat van ($AID_i^t \times EFW_i^t$). Zodoende heeft dit als betekenis dat met de ODA-effectiviteit voor het verhogen van HDI, de kwaliteit van de instituties gezamenlijk afnemend zal dalen. Vervolgens zijn de rangschikkingen van BNI per capita en HDI tegen elkaar afgezet. De verkregen resultaten hier zijn in overeenstemming met de voorspellingen van Collier en Dollar (2001) dat Zuidelijk Afrika een minder sterke groei heeft doorgemaakt, vergeleken met Azië. In de navolgende sectie werd eveneens de doeltreffendheid van ODA besproken. Het is gebleken dat veelal de korte termijn effectiviteit van ODA wordt aangeschreven als totaaleffect door de onderzoekers. Als laatst volgde de implementatie van de OESO voor een harmonieuze samenwerking tussen donoren en ontvangers van ODA, door middel van de piramide van ontwikkelingshulp efficiency.

6.2 Toekomstvisie en aanbevelingen

 ereldwijde ontwikkeling, wordt als doel wordt neergezet door het DAC door het zuiver toebedelen van ODA-stromen. Hoewel de selectiviteit door de donoren discutabel blijft, overheerst de consensus dat ieder land wel ODA verdient, ongeacht de kwaliteiten van de beleidsmaatregelen. Ook de gefixeerde en kortzichtige benadering van ODA-effectiviteit verdient beter, ODA is vooral faciliterend van aard en zal doorwerkingseffecten genereren die weer op hun beurt, indirect bijdragen aan de algehele menselijke ontwikkeling op verschillende vlakken. Doch dient de “overall” effectiviteit van het waarborgen van ODA onder consideratie genomen te worden. Hiertussen dient men afweging te vinden.

Een mogelijke uitkomst kan, door het in gebruik nemen van alternatieve vormen van ontwikkelingssamenwerking, bieden. Bijvoorbeeld door een meer intensief samenwerkingsverband aan te gaan met NGO's. Transparantie kan gerealiseerd worden bij NGO's, mits het flexibele karakter van deze organisaties behouden wordt. Er kan gedacht worden aan NGO's die het veldwerk verrichten als uitvoerend orgaan,

terwijl het DAC de geldmiddelen van bovenaf kan reguleren. Een alternatief is exclusief weggelegd voor de voorgestelde overkoepelende organisaties IAO en IDAF op het gebied van effectiviteit genereren van ontwikkelingsgelden.

Toekomstige onderzoeksaanbevelingen zijn bijvoorbeeld een grootschaliger onderzoek opzetten, met meer landen, een langere onderzoeksperiode met meer observaties, om de relatie tussen ODA en HDI te analyseren, de beschikbare hulpinstrumenten analyseren ten behoeve van een meer effectieve ODA – allocatie. Of het onderzoeken naar de overlevingskansen van deze voorgestelde organisaties.

A. Appendix

A1. Tabel 49 onderzochte landen

Lijst van de ODA-ontvangende landen gebruikt in het onderzoek:

Oost-Azië en de Pacific	Europa en Centraal-Azië	Latijns Amerika en de Caraïben	Midden Oosten en Noord Afrika	Zuidelijk Afrika
Filipijnen	Turkije	Bolivia	Algerije	Benin
Indonesië		Chili	Egypte	Botswana
Maleisië		Colombia	Morokko	Burundi
Thailand	Zuid-Azië	Costa Rica	Oman	Congo, Rep.van
	Bangladesh	Dominicaanse Republiek	Syrië	Ghana
	India	El Salvador	Tunesië	Guinee-Bissau
	Nepal	Guatemala		Ivoorkust
	Pakistan	Honduras		Kameroen
	Sri Lanka	Jamaica		Kenia
		Nicaragua		Madagaskar
		Panama		Malawi
		Paraguay		Mali
		Uruguay		Niger
				Nigeria
				Rwanda
				Senegal
				Togo
				Tsjaad
				Zambia
				Zimbabwe

A2. Data

Land	Code	BNI	Afstand tot evenaar	Openheid
Algerije	_ALG	1810	0.3111	49.66
Bangladesh	_BAN	360	0.2667	25.78
Benin	_BEN	920	0.1033	76.99
Bolivia	_BOL	1020	0.1889	30.27
Botswana	_BOT	770	0.2444	121.28
Burundi	_BURU	270	0.0367	30.82
Kameroen	_CAME	570	0.6667	57.67
Tjsaad	_CHA	370	0.1667	61.43
Chili	_CHL	1290	0.3333	53.85
Colombia	_COL	1540	0.0444	26.33
Congo, Rep. van	_CONR	360	0.0111	112.81
Costa Rica	_COS	2080	0.1111	63.19
Ivoorkust	_COT	890	0.0889	78.19
Dominicaanse Rep.	_DOMR	1420	0.2111	64.24
Egypte	_EGY	540	0.3000	51.97
El Salvador	_ELS	1730	0.1500	52.21
Ghana	_GHA	710	0.0889	21.29
Guatemala	_GUA	1260	0.1700	24.94
Guinee-Bissau	_GUIB	400	0.1333	62.74
Honduras	_HOND	910	0.1667	54.15
India	_INDI	420	0.2222	15.04
Indonesie	_INDO	410	0.0556	42.66
Jamaica	_JAM	1320	0.4722	131.89
Kenia	_KEN	350	0.5333	51.69
Madagaskar	_MAD	490	0.4611	30.99
Malawi	_MALW	220	0.2222	54.09
Maleisie	_MALY	1110	0.1478	104.69
Mali	_MALI	280	0.3500	73.60
Morokko	_MOR	930	0.5111	58.50
Nepal	_NEP	310	0.2444	31.29
Nicaragua	_NIC	2100	0.4556	36.60
Niger	_NIGE	370	0.1444	51.27
Nigera	_NIGA	360	0.1778	28.53
Oman	_OMA	2280	0.6889	87.06
Pakistan	_PAK	380	0.2333	34.00
Panama	_PAN	1810	0.3330	70.96
Paraguay	_PAR	1200	0.0667	49.58
Filipijnen	_PHI	1290	0.1111	45.84
Rwanda	_RWA	320	0.6667	30.65
Senegal	_SEN	540	0.2778	70.63
Sri Lanka	_SRI	570	0.4444	62.93
Syrie	_SYR	990	0.5222	37.23
Thailand	_THA	740	0.0667	51.20
Togo	_TOG	640	0.0850	105.52
Tunesie	_TUN	1280	0.1222	71.33
Turkije	_TURE	1600	0.3778	44.40
Uruguay	_URU	2290	0.4222	47.86
Zambia	_ZAM	480	0.1667	76.96
Zimbabwe	_ZIM	1040	0.2222	56.40

Land	Code	HDI1975	HDI1980	HDI1985	HDI1990	HDI1995	HDI2000	HDI2004	gemiddeld
Algerije	_ALG	0,501	0,55	0,6	0,639	0,663	0,697	0,728	0,6254
Bangladesh	_BAN	0,335	0,353	0,386	0,416	0,445	0,478	0,53	0,4204
Benin	_BEN	0,288	0,324	0,35	0,358	0,388	0,42	0,428	0,3651
Bolivia	_BOL	0,514	0,548	0,573	0,597	0,63	0,653	0,692	0,6010
Botswana	_BOT	0,494	0,556	0,613	0,653	0,62	0,572	0,57	0,5826
Burundi	_BURU	0,28	0,307	0,338	0,344	0,316	0,313	0,384	0,3260
Kameroen	_CAME	0,41	0,455	0,505	0,513	0,499	0,512	0,506	0,4857
Tjsaad	_CHA	0,256	0,257	0,298	0,322	0,335	0,365	0,368	0,3144
Chili	_CHL	0,702	0,737	0,754	0,782	0,811	0,831	0,859	0,7823
Colombia	_COL	0,66	0,69	0,704	0,724	0,75	0,772	0,79	0,7271
Congo, Rep. van	_CONR	0,417	0,467	0,517	0,51	0,511	0,512	0,52	0,4934
Costa Rica	_COS	0,745	0,769	0,77	0,787	0,805	0,82	0,841	0,7910
Ivoorkust	_COT	0,369	0,403	0,412	0,415	0,416	0,428	0,421	0,4091
Dominicaanse Rep.	_DOMR	0,617	0,646	0,667	0,677	0,698	0,727	0,751	0,6833
Egypte	_EGY	0,435	0,482	0,532	0,574	0,605	0,642	0,702	0,5674
El Salvador	_ELS	0,586	0,586	0,606	0,644	0,682	0,706	0,729	0,6484
Ghana	_GHA	0,438	0,468	0,481	0,506	0,525	0,548	0,532	0,5923
Guatemala	_GUA	0,506	0,543	0,555	0,579	0,609	0,631	0,673	0,5851
Guinee-Bissau	_GUIB	0,248	0,253	0,283	0,304	0,331	0,349	0,349	0,3024
Honduras	_HOND	0,518	0,566	0,597	0,615	0,628	0,638	0,683	0,6064
India	_INDI	0,407	0,434	0,473	0,511	0,545	0,577	0,611	0,5083
Indonesie	_INDO	0,469	0,53	0,582	0,623	0,664	0,684	0,711	0,6090
Jamaica	_JAM	0,687	0,69	0,692	0,72	0,736	0,742	0,724	0,7130
Kenia	_KEN	0,443	0,489	0,512	0,533	0,523	0,513	0,491	0,5006
Madagaskar	_MAD	0,399	0,433	0,427	0,434	0,441	0,469	0,509	0,4446
Malawi	_MALW	0,316	0,341	0,354	0,362	0,403	0,4	0,4	0,3680
Maleisie	_MALY	0,616	0,659	0,693	0,722	0,76	0,782	0,805	0,7196
Mali	_MALI	0,252	0,279	0,292	0,312	0,346	0,386	0,338	0,3150
Morokko	_MOR	0,429	0,474	0,508	0,54	0,569	0,602	0,64	0,5374
Nepal	_NEP	0,289	0,328	0,37	0,416	0,453	0,49	0,527	0,4104
Nicaragua	_NIC	0,56	0,576	0,584	0,592	0,615	0,635	0,698	0,6086
Niger	_NIGE	0,234	0,254	0,246	0,256	0,262	0,277	0,3111	0,2629
Nigera	_NIGA	0,328	0,388	0,403	0,425	0,448	0,462	0,448	0,4146
Oman	_OMA	0,494	0,547	0,641	0,699	0,738	0,769	0,81	0,1157
Pakistan	_PAK	0,345	0,372	0,404	0,442	0,473	0,499	0,539	0,4391
Panama	_PAN	0,712	0,731	0,745	0,747	0,77	0,787	0,809	0,7573
Paraguay	_PAR	0,665	0,699	0,705	0,717	0,735	0,74	0,757	0,7169
Filipijnen	_PHI	0,652	0,684	0,688	0,716	0,733	0,754	0,763	0,7129
Rwanda	_RWA	0,336	0,38	0,396	0,346	0,335	0,403	0,45	0,3780
Senegal	_SEN	0,313	0,33	0,356	0,38	0,4	0,431	0,46	0,3814
Sri Lanka	_SRI	0,616	0,65	0,676	0,697	0,719	0,741	0,755	0,6934
Syrie	_SYR	0,538	0,58	0,614	0,634	0,665	0,691	0,716	0,6340
Thailand	_THA	0,604	0,645	0,676	0,713	0,749	0,762	0,784	0,7047
Togo	_TOG	0,394	0,443	0,44	0,465	0,476	0,493	0,495	0,4580
Tunesie	_TUN	0,514	0,566	0,613	0,646	0,682	0,722	0,76	0,6433
Turkije	_TURE	0,593	0,617	0,654	0,686	0,717	0,742	0,757	0,6809
Uruguay	_URU	0,757	0,777	0,781	0,801	0,815	0,831	0,851	0,8019
Zambia	_ZAM	0,449	0,463	0,48	0,468	0,432	0,433	0,407	0,4474
Zimbabwe	_ZIM	0,547	0,572	0,621	0,597	0,563	0,551	0,491	0,5631

Land	Code	INFL1975	INFL1980	INFL1985	INFL1990	INFL1995	INFL2000	INFL2004	gemiddeld
Algerije	_ALG	9,00	9,70	10,40	9,30	29,80	0,30	4,00	10,3571
Bangladesh	_BAN	16,60	15,30	10,50	10,60	10,80	3,40	4,50	10,2429
Benin	_BEN	-34,40	10,90	1,20	1,10	14,50	4,20	2,50	0
Bolivia	_BOL	8,00	47,10	11749,60	17,10	10,20	4,60	3,10	1691,3857
Botswana	_BOT	13,50	12,50	8,30	11,50	10,50	7,90	4,50	9,8143
Burundi	_BURU	15,80	1,20	3,80	7,00	19,40	24,30	4,70	10,8857
Kameroen	_CAME	13,60	7,70	4,20	1,50	25,80	0,80	2,70	8,0429
Tjsaad	_CHA	15,70	8,70	5,10	0,50	5,40	3,80	4,00	6,1714
Chili	_CHL	372,00	35,10	30,70	26,00	8,20	3,80	2,90	68,3857
Colombia	_COL	22,90	25,90	24,00	32,10	20,80	9,30	4,30	19,9
Congo, Rep. van	_CONR	17,30	7,30	3,50	2,80	8,60	0,40	2,00	5,9857
Costa Rica	_COS	17,40	6,00	15,10	19,00	23,20	11,00	10,00	14,5286
Ivoorkust	_COT	11,40	8,80	1,80	-0,70	14,10	2,50	3,50	5,9143
Dominicaanse Rep.	_DOMR	14,50	21,70	45,30	50,50	12,50	7,70	4,10	22,3286
Egypte	_EGY	9,70	20,50	12,10	22,20	9,40	2,80	2,70	11,3429
El Salvador	_ELS	19,20	17,40	22,30	24,00	10,10	2,30	2,00	13,9
Ghana	_GHA	29,80	50,00	10,30	37,30	59,50	25,20	6,50	31,2286
Guatemala	_GUA	13,20	10,70	18,60	41,60	8,40	5,10	4,00	14,5143
Guinee-Bissau	_GUIB	19,80	64,80	112,70	33,00	45,40	8,60	3,00	41,0429
Honduras	_HOND	8,40	18,20	3,40	23,30	29,50	11,00	7,90	14,5286
India	_INDI	5,60	11,40	5,60	9,00	10,20	4,00	5,50	7,3286
Indonesie	_INDO	19,10	18,40	4,80	7,90	9,40	3,80	8,40	10,2571
Jamaica	_JAM	17,40	18,00	29,70	24,80	21,70	7,70	7,00	18,0429
Kenia	_KEN	19,20	13,90	11,40	11,20	1,60	10,00	2,40	9,9571
Madagaskar	_MAD	8,20	18,30	10,60	11,80	49,00	11,90	3,50	16,1857
Malawi	_MALW	15,50	19,20	10,60	11,90	83,10	29,60	4,30	24,8857
Maleisie	_MALY	4,50	6,70	2,60	2,80	3,50	1,60	2,50	3,4571
Mali	_MALI	5,80	20,30	10,80	1,60	12,40	-0,70	2,50	7,5286
Morokko	_MOR	7,90	9,40	7,70	6,00	6,10	1,90	2,00	5,8571
Nepal	_NEP	7,60	10,90	3,70	7,40	7,70	3,40	4,50	6,4571
Nicaragua	_NIC	7,70	35,10	219,50	3127,50	11,20	7,40	4,80	487,6
Niger	_NIGE	9,10	7,30	-1,10	-2,00	10,90	2,90	1,80	4,1286
Nigera	_NIGA	33,90	10,00	5,50	7,40	72,90	6,90	12,60	21,3143
Oman	_OMA	6,40	10,00	-4,00	10,00	-1,10	-1,20	1,80	3,1286
Pakistan	_PAK	20,90	11,90	5,60	9,10	12,30	4,40	4,00	9,7429
Panama	_PAN	5,90	13,80	1,00	0,80	0,90	1,20	1,00	3,5143
Paraguay	_PAR	6,90	22,40	25,20	38,20	13,40	9,00	12,00	18,1571
Filipijnen	_PHI	6,80	17,40	23,30	13,30	8,00	4,30	4,00	11,0143
Rwanda	_RWA	30,20	7,20	1,70	4,20	48,20	3,90	3,00	14,0571
Senegal	_SEN	31,70	8,70	13,00	0,30	8,10	0,70	1,80	9,1857
Sri Lanka	_SRI	11,20	14,20	16,20	14,30	8,70	5,40	5,70	10,6286
Syrie	_SYR	6,70	26,00	1,50	21,50	7,70	6,20	4,80	9,8286
Thailand	_THA	11,50	19,30	16,80	11,10	7,70	-0,60	3,00	5,9571
Togo	_TOG	5,30	19,70	2,40	6,00	5,80	1,60	0,90	1,6429
Tunesie	_TUN	0,00	-7,30	5,20	5,60	-0,50	5,30	3,20	6,5286
Turkije	_TURE	9,50	10,00	7,60	6,50	6,20	3,00	2,90	56,8143
Uruguay	_URU	19,20	110,20	45,00	60,30	93,60	54,90	14,50	56,9571
Zambia	_ZAM	10,30	21,40	11,30	40,70	59,90	16,20	40,90	33,5714
Zimbabwe	_ZIM	10,10	11,70	37,40	109,60	34,90	26,10	5,20	56,6

Land	Code	EFW1975	EFW1980	EFW1985	EFW1990	EFW1995	EFW2000	EFW2004	gemiddeld
Algerije	_ALG	4,30	4,30	4,30	4,30	4,50	5,70	6,00	4,7714
Bangladesh	_BAN	4,00	4,00	4,00	4,70	5,50	5,70	5,70	4,8
Benin	_BEN	4,80	4,80	4,80	5,10	4,60	5,40	5,50	5
Bolivia	_BOL	3,60	3,60	3,60	5,50	6,80	6,70	6,50	5,1857
Botswana	_BOT	5,80	5,80	5,80	5,80	6,40	7,20	7,10	6,2714
Burundi	_BURU	4,70	4,70	4,70	4,70	4,70	5,10	4,70	4,7571
Kameroen	_CAME	5,80	5,80	5,80	5,70	5,20	5,50	5,60	5,6286
Tjsaad	_CHA	4,50	4,50	4,50	5,30	5,30	5,40	5,20	4,9571
Chili	_CHL	5,90	5,90	5,90	6,60	7,50	7,50	7,40	6,6714
Colombia	_COL	5,10	5,10	5,10	5,00	5,40	5,40	5,50	5,2286
Congo, Rep. van	_CONR	4,60	4,60	4,60	4,70	4,90	4,40	4,10	4,5571
Costa Rica	_COS	5,40	5,40	5,40	6,80	6,90	7,30	7,20	6,3429
Ivoorkust	_COT	5,50	5,50	5,50	5,20	5,40	5,70	5,70	5,5
Dominicaanse Rep.	_DOMR	5,50	5,50	5,50	4,60	6,20	6,50	5,40	5,6
Egypte	_EGY	5,30	5,30	5,30	4,90	5,80	6,70	6,10	5,6286
El Salvador	_ELS	4,60	4,60	4,60	4,80	7,00	7,30	7,20	5,7286
Ghana	_GHA	3,20	3,20	3,20	5,00	5,60	5,90	6,30	4,6286
Guatemala	_GUA	5,40	5,40	5,40	5,80	6,90	6,40	6,60	5,9857
Guinee-Bissau	_GUIB	3,20	3,20	3,20	3,00	3,50	4,40	4,60	3,5857
Honduras	_HOND	6,20	6,20	6,20	5,90	6,60	6,40	6,50	6,2857
India	_INDI	4,90	4,90	4,90	4,90	5,60	6,20	6,70	5,4429
Indonesie	_INDO	6,10	6,10	6,10	6,40	6,40	5,90	6,00	6,1429
Jamaica	_JAM	4,90	4,90	4,90	5,50	6,50	7,00	7,00	5,8143
Kenia	_KEN	5,50	5,50	5,50	5,40	5,80	6,50	6,30	5,7857
Madagaskar	_MAD	4,60	4,60	4,60	4,60	4,70	5,80	5,80	4,9571
Malawi	_MALW	5,10	5,10	5,10	5,10	4,40	4,70	5,30	4,9710
Maleisie	_MALY	7,00	7,00	7,00	7,30	7,40	6,80	6,70	7,0286
Mali	_MALI	5,50	5,50	5,50	5,50	5,30	6,00	5,60	5,5571
Morokko	_MOR	5,10	5,10	5,10	5,00	5,90	6,00	5,70	5,4143
Nepal	_NEP	5,40	5,40	5,40	5,30	5,30	5,80	5,20	5,4000
Nicaragua	_NIC	2,30	2,30	2,30	3,50	5,70	6,40	6,20	4,1000
Niger	_NIGE	5,40	5,40	5,40	5,10	4,90	5,80	5,30	5,3286
Nigera	_NIGA	4,50	4,50	4,50	3,90	4,00	5,30	5,60	4,6143
Oman	_OMA	6,90	6,90	6,90	6,30	7,00	7,10	7,30	6,9143
Pakistan	_PAK	5,10	5,10	5,10	5,00	5,60	5,40	5,70	5,2857
Panama	_PAN	6,60	6,60	6,60	6,60	7,40	7,10	7,20	6,8714
Paraguay	_PAR	5,90	5,90	5,90	6,10	7,00	6,40	6,20	6,2
Filipijnen	_PHI	5,10	5,10	5,10	5,50	7,10	7,10	6,30	5,9
Rwanda	_RWA	5,30	5,30	5,30	5,30	4,30	5,10	4,80	5,0571
Senegal	_SEN	5,00	5,00	5,00	5,20	4,60	5,90	5,80	5,2143
Sri Lanka	_SRI	5,10	5,10	5,10	5,00	6,10	6,10	6,00	5,5
Syrie	_SYR	3,40	3,40	3,40	3,60	4,40	4,80	5,40	4,0571
Thailand	_THA	6,10	6,10	6,10	6,70	7,10	6,70	6,60	6,4857
Togo	_TOG	5,60	5,60	5,60	4,90	4,60	5,00	5,00	5,1857
Tunesie	_TUN	4,80	4,80	4,80	5,40	6,00	6,10	6,30	5,4571
Turkije	_TURE	4,80	4,80	4,80	4,80	5,70	5,80	6,00	5,2429
Uruguay	_URU	6,00	6,00	6,00	6,20	6,10	6,60	7,00	6,2714
Zambia	_ZAM	4,00	4,00	4,00	3,30	4,80	6,70	6,80	4,8000
Zimbabwe	_ZIM	4,60	4,60	4,60	4,80	5,40	4,30	2,80	4,5857

Land	Code	AID1975	AID1980	AID1985	AID1990	AID1995	AID2000	AID2004	Gemiddeld
Algerije	_ALG	1,00	0,00	0,00	0,00	1,00	0,00	0,00	0,2857
Bangladesh	_BAN	5,00	7,00	5,00	7,00	3,00	2,00	2,00	4,4286
Benin	_BEN	8,00	6,00	9,00	15,00	14,00	11,00	10,00	10,4286
Bolivia	_BOL	3,00	6,00	7,00	12,00	11,00	6,00	9,00	7,7143
Botswana	_BOT	13,00	10,00	10,00	4,00	2,00	1,00	1,00	5,8571
Burundi	_BURU	12,00	13,00	12,00	24,00	29,00	13,00	56,00	22,7143
Kameroen	_CAME	4,00	5,00	2,00	4,00	6,00	4,00	5,00	4,2857
Tjsaad	_CHA	8,00	3,00	17,00	18,00	16,00	10,00	9,00	11,5714
Chili	_CHL	2,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,2857
Colombia	_COL	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,00	0,2857
Congo, Rep. van	_CONR	8,00	6,00	3,00	9,00	10,00	1,00	4,00	5,8571
Costa Rica	_COS	2,00	1,00	6,00	3,00	0,00	0,00	0,00	1,7143
Ivoorkust	_COT	3,00	2,00	2,00	7,00	12,00	4,00	1,00	4,4286
Dominicaanse Rep.	_DOMR	1,00	2,00	4,00	2,00	1,00	0,00	1,00	1,5714
Egypte	_EGY	20,00	6,00	6,00	13,00	3,00	1,00	2,00	7,2857
El Salvador	_ELS	2,00	3,00	9,00	7,00	3,00	1,00	1,00	3,7143
Ghana	_GHA	4,00	4,00	4,00	10,00	10,00	12,00	16,00	8,5714
Guatemala	_GUA	1,00	1,00	1,00	3,00	1,00	1,00	1,00	1,2857
Guinee-Bissau	_GUIB	17,00	55,00	35,00	54,00	50,00	40,00	30,00	40,1429
Honduras	_HOND	5,00	4,00	8,00	16,00	11,00	8,00	9,00	8,7143
India	_INDI	2,00	1,00	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,5714
Indonesie	_INDO	2,00	1,00	1,00	2,00	1,00	1,00	0,00	1,1429
Jamaica	_JAM	1,00	5,00	9,00	7,00	2,00	0,00	1,00	3,5714
Kenia	_KEN	4,00	6,00	7,00	14,00	8,00	4,00	4,00	6,7143
Madagaskar	_MAD	4,00	6,00	7,00	13,00	10,00	8,00	29,00	11
Malawi	_MALW	10,00	12,00	10,00	27,00	32,00	26,00	27,00	20,5714
Maleisie	_MALY	1,00	1,00	1,00	1,00	0,00	0,00	0,00	0,5714
Mali	_MALI	17,00	15,00	29,00	0,00	22,00	15,00	12,00	15,7143
Morokko	_MOR	3,00	5,00	6,00	4,00	2,00	1,00	1,00	3,1429
Nepal	_NEP	3,00	8,00	9,00	12,00	10,00	7,00	6,00	7,8571
Nicaragua	_NIC	3,00	11,00	4,00	33,00	23,00	15,00	29,00	16,8571
Niger	_NIGE	13,00	7,00	21,00	16,00	15,00	12,00	18,00	14,5714
Nigera	_NIGA	0,00	0,00	0,00	1,00	1,00	0,00	1,00	0,4286
Oman	_OMA	2,00	3,00	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,8571
Pakistan	_PAK	6,00	5,00	2,00	3,00	1,00	1,00	2,00	2,8571
Panama	_PAN	2,00	1,00	1,00	2,00	1,00	0,00	0,00	1
Paraguay	_PAR	2,00	1,00	2,00	1,00	2,00	1,00	0,00	1,2857
Filipijnen	_PHI	1,00	1,00	2,00	3,00	1,00	1,00	0,00	1,2857
Rwanda	_RWA	16,00	13,00	10,00	11,00	53,00	18,00	27,00	21,1429
Senegal	_SEN	8,00	9,00	12,00	15,00	15,00	10,00	14,00	11,8571
Sri Lanka	_SRI	4,00	10,00	8,00	9,00	4,00	2,00	3,00	5,7143
Syrie	_SYR	10,00	13,00	4,00	6,00	3,00	1,00	0,00	5,2857
Thailand	_THA	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	0,00	0,8571
Togo	_TOG	7,00	8,00	15,00	16,00	15,00	5,00	3,00	9,8571
Tunesie	_TUN	5,00	3,00	2,00	3,00	0,00	1,00	1,00	2,1429
Turkije	_TURE	0,00	1,00	0,00	1,00	0,00	0,00	0,00	0,2857
Uruguay	_URU	0,00	0,00	0,00	1,00	0,00	0,00	0,00	0,1429
Zambia	_ZAM	4,00	9,00	16,00	16,00	63,00	26,00	23,00	22,4286
Zimbabwe	_ZIM	0,00	2,00	4,00	4,00	7,00	2,00	4,00	3,2857

Land	Code	GOV1975	GOV1980	GOV1985	GOV1990	GOV1995	GOV2000	GOV2004	gemiddeld
Algerije	_ALG	14,357	15,200	16,718	16,067	16,764	13,583	13,825	15,2162
Bangladesh	_BAN	3,164	6,141	4,155	4,200	4,630	4,572	5,528	4,6270
Benin	_BEN	9,251	8,643	15,368	11,020	11,249	11,563	13,600	11,5277
Bolivia	_BOL	10,480	13,842	10,561	11,755	13,573	14,539	15,331	12,8689
Botswana	_BOT	18,980	21,339	22,983	24,137	28,541	22,278	22,189	22,9208
Burundi	_BURU	11,546	9,218	7,832	10,816	19,050	17,554	25,789	14,5436
Kameroen	_CAME	10,893	9,701	8,995	12,751	8,630	9,457	10,164	10,0844
Tjsaad	_CHA	17,794	-	11,746	10,046	7,269	7,719	5,038	9,9353
Chili	_CHL	15,670	12,451	13,416	9,994	10,380	12,456	11,993	12,3371
Colombia	_COL	8,887	10,069	10,693	9,393	15,237	21,723	19,532	13,6475
Congo, Rep. van	_CONR	18,005	17,592	16,450	13,845	12,973	11,568	16,027	15,2085
Costa Rica	_COS	15,221	18,221	13,479	14,673	13,517	13,280	14,160	14,6503
Ivoorkust	_COT	16,992	16,857	14,087	16,800	10,608	7,226	8,332	12,9860
Dominicaanse Rep.	_DOMR	6,171	7,601	7,495	4,300	4,905	8,362	8,726	6,7943
Egypte	_EGY	24,875	15,669	17,240	11,286	10,539	11,203	12,755	14,7953
El Salvador	_ELS	11,192	13,989	15,491	9,915	8,642	10,172	9,700	11,3001
Ghana	_GHA	13,032	11,164	9,398	9,312	12,073	7,827	16,520	11,3324
Guatemala	_GUA	6,865	7,958	6,954	6,584	5,510	7,003	6,353	6,7467
Guinee-Bissau	_GUIB	22,893	27,641	17,930	10,291	6,408	13,950	14,519	16,2332
Honduras	_HOND	12,367	12,666	13,092	12,930	9,318	12,548	13,207	12,3040
India	_INDI	9,926	10,081	11,416	11,611	10,843	12,624	10,956	11,0652
Indonesie	_INDO	9,037	10,525	11,230	8,844	7,829	6,532	8,405	8,9146
Jamaica	_JAM	18,347	20,243	14,891	13,036	11,079	15,651	14,253	15,3571
Kenia	_KEN	18,325	19,803	17,460	18,642	14,843	15,054	17,623	17,3931
Madagaskar	_MAD	10,835	12,107	9,761	8,025	6,709	6,822	9,552	9,1159
Malawi	_MALW	14,102	19,292	17,687	15,059	20,950	14,578	16,886	16,9364
Maleisie	_MALY	17,133	15,993	14,794	13,794	12,373	10,395	13,177	13,9513
Mali	_MALI	11,771	11,551	11,352	13,785	9,658	8,598	10,027	10,9633
Morokko	_MOR	16,091	18,341	15,842	15,495	17,390	19,110	20,973	17,6060
Nepal	_NEP	7,586	6,702	9,383	8,663	9,247	8,950	10,142	8,6675
Nicaragua	_NIC	9,048	19,728	35,731	43,479	10,610	12,240	11,201	20,2909
Niger	_NIGE	10,813	10,377	10,831	15,028	14,106	13,043	12,500	12,3855
Nigera	_NIGA	12,593	12,094	13,534	15,096	11,093	20,928	22,149	15,3552
Oman	_OMA	31,621	25,008	27,145	22,290	25,082	20,685	22,768	24,9430
Pakistan	_PAK	10,644	10,035	12,099	15,137	11,744	8,717	8,359	10,9621
Panama	_PAN	-	17,600	19,563	18,112	15,104	13,191	13,585	16,1924
Paraguay	_PAR	6,287	6,020	6,472	6,208	9,967	12,713	9,851	8,2168
Filipijnen	_PHI	10,737	9,066	7,610	10,104	11,388	13,082	10,128	10,3021
Rwanda	_RWA	16,638	12,492	11,270	10,141	10,313	10,529	12,909	12,0418
Senegal	_SEN	13,807	20,298	16,785	14,689	12,360	13,998	13,870	15,1151
Sri Lanka	_SRI	9,331	8,545	10,223	9,759	11,472	10,511	8,116	9,7082
Syrie	_SYR	21,086	23,152	23,773	14,349	13,435	12,417	13,958	17,4528
Thailand	_THA	10,320	12,292	13,528	9,405	9,899	11,331	11,091	11,1237
Togo	_TOG	21,708	22,366	13,051	14,201	12,122	10,176	9,708	14,7617
Tunesie	_TUN	14,615	14,467	17,041	16,357	16,289	15,559	15,427	15,6793
Turkije	_TURE	10,527	11,553	7,516	10,962	10,786	14,078	13,188	11,2299
Uruguay	_URU	14,015	12,453	14,447	12,097	11,839	13,196	10,844	12,6988
Zambia	_ZAM	26,795	25,512	23,851	19,027	15,442	9,535	12,683	18,9779
Zimbabwe	_ZIM	12,055	18,512	20,203	19,446	18,013	13,949	23,110	17,8984

(-) data niet beschikbaar

A3. Uitkomsten regressieanalyses EViews**#1, Model (Ia)**

Dependent Variable: HDI?

Method: Pooled Least Squares

Sample: 1 1

Included observations: 1

Cross-sections included: 49

Total pool (balanced) observations: 49

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
GNI?	8.52E-05	3.99E-05	2.134633	0.0384
INFL?	8.83E-05	8.13E-05	1.086408	0.2832
EFW?	0.089651	0.010174	8.811408	0.0000
AID?	-0.007680	0.006309	-1.217261	0.2300
AID?^2	0.000148	0.000194	0.761577	0.4504
R-squared	0.354796	Mean dependent var		0.539694
Adjusted R-squared	0.296142	S.D. dependent var		0.160034
S.E. of regression	0.134263	Akaike info criterion		-1.081585
Sum squared resid	0.793166	Schwarz criterion		-0.888542
Log likelihood	31.49882	Hannan-Quinn criter.		-1.008344
Durbin-Watson stat	0.000000			

#1, Model (Ib)

Dependent Variable: HDI?

Method: Pooled Least Squares

Sample: 1 1

Included observations: 1

Cross-sections included: 49

Total pool (balanced) observations: 49

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
EQ?	-0.065937	0.115346	-0.571641	0.5705
INFL?	0.000130	8.26E-05	1.569575	0.1237
EFW?	0.110965	0.007216	15.37789	0.0000
AID?	-0.012780	0.006071	-2.105097	0.0410
AID?^2	0.000260	0.000195	1.337358	0.1880
R-squared	0.293228	Mean dependent var		0.539694
Adjusted R-squared	0.228976	S.D. dependent var		0.160034
S.E. of regression	0.140523	Akaike info criterion		-0.990442
Sum squared resid	0.868854	Schwarz criterion		-0.797399
Log likelihood	29.26583	Hannan-Quinn criter.		-0.917202
Durbin-Watson stat	0.000000			

#2, Model (IIa)

Dependent Variable: HDI?

Method: Pooled Least Squares

Sample: 1 1

Included observations: 1

Cross-sections included: 49

Total pool (balanced) observations: 49

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
GNI?	6.81E-05	4.59E-05	1.482568	0.1455
INFL?	-0.000144	0.000316	-0.457525	0.6496
EFW?	0.094661	0.012151	7.790589	0.0000
AID?	-0.010039	0.007053	-1.423322	0.1619
AID?^2	0.000177	0.000198	0.891712	0.3775
AID?*INFL?	2.92E-05	3.82E-05	0.762955	0.4497
R-squared	0.363414	Mean dependent var		0.539694
Adjusted R-squared	0.289392	S.D. dependent var		0.160034
S.E. of regression	0.134905	Akaike info criterion		-1.054215
Sum squared resid	0.782572	Schwarz criterion		-0.822563
Log likelihood	31.82826	Hannan-Quinn criter.		-0.966326
Durbin-Watson stat	0.000000			

#2, Model (IIb)

Dependent Variable: HDI?

Method: Pooled Least Squares

Sample: 1 1

Included observations: 1

Cross-sections included: 49

Total pool (balanced) observations: 49

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
GNI?	5.79E-05	4.08E-05	1.421489	0.1624
INFL?	6.13E-05	7.95E-05	0.771163	0.4448
EFW?	0.095615	0.010240	9.337356	0.0000
AID?	0.055514	0.031333	1.771754	0.0835
AID?^2	-0.000428	0.000337	-1.272055	0.2102
AID?*EFW?	-0.010972	0.005336	-2.056068	0.0459
R-squared	0.412550	Mean dependent var		0.539694
Adjusted R-squared	0.344242	S.D. dependent var		0.160034
S.E. of regression	0.129594	Akaike info criterion		-1.134543
Sum squared resid	0.722168	Schwarz criterion		-0.902891
Log likelihood	33.79630	Hannan-Quinn criter.		-1.046655
Durbin-Watson stat	0.000000			

#3, Model (IIc)

Dependent Variable: HDI?

Method: Pooled Least Squares

Sample: 1 1

Included observations: 1

Cross-sections included: 49

Total pool (balanced) observations: 49

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
GNI?	4.70E-05	4.69E-05	1.001832	0.3224
INFL?	0.000727	0.008297	0.087606	0.9306
EFW?	0.092180	0.012142	7.591648	0.0000
AID?	0.046350	0.042157	1.099448	0.2781
AID?^2	-0.000411	0.000467	-0.880607	0.3838
AID?*INFL?	0.000410	0.000417	0.982731	0.3316
AID?*EFW?	-0.008638	0.007022	-1.230150	0.2258
INFL?*EFW?	0.000184	0.001407	0.130702	0.8967
AID?*INFL?*EFW?	-0.000120	0.000105	-1.143001	0.2598
R-squared	0.431898	Mean dependent var		0.539694
Adjusted R-squared	0.318277	S.D. dependent var		0.160034
S.E. of regression	0.132135	Akaike info criterion		-1.045584
Sum squared resid	0.698383	Schwarz criterion		-0.698106
Log likelihood	34.61680	Hannan-Quinn criter.		-0.913751
Durbin-Watson stat	0.000000			

#4, Model (IIIa)

Dependent Variable: HDI?

Method: Pooled Least Squares

Sample: 1 1

Included observations: 1

Cross-sections included: 49

Total pool (balanced) observations: 49

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
GNI?	8.01E-05	4.89E-05	1.638415	0.1090
INFL?	-0.000175	0.000324	-0.538972	0.5928
EFW?	0.101797	0.015252	6.674296	0.0000
AID?	-0.008399	0.007440	-1.128890	0.2655
AID?^2	0.000158	0.000203	0.779282	0.4403
AID?*INFL?	3.26E-05	3.94E-05	0.826587	0.4133
GOV?	-0.004147	0.005848	-0.709122	0.4823
TRADE?	-7.62E-05	0.000899	-0.084667	0.9329
R-squared	0.373818	Mean dependent var		0.539694
Adjusted R-squared	0.266909	S.D. dependent var		0.160034
S.E. of regression	0.137022	Akaike info criterion		-0.989061
Sum squared resid	0.769782	Schwarz criterion		-0.680193
Log likelihood	32.23200	Hannan-Quinn criter.		-0.871877
Durbin-Watson stat	0.000000			

#4 Model (IIIb)

Dependent Variable: HDI?

Method: Pooled Least Squares

Sample: 1 1

Included observations: 1

Cross-sections included: 49

Total pool (balanced) observations: 49

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
GNI?	7.37E-05	4.36E-05	1.689262	0.0988
INFL?	5.67E-05	8.19E-05	0.691815	0.4930
EFW?	0.104245	0.013423	7.766260	0.0000
AID?	0.063296	0.032504	1.947322	0.0584
AID?^2	-0.000505	0.000347	-1.453356	0.1537
AID?*EFW?	-0.011898	0.005468	-2.175722	0.0354
GOV?	-0.005466	0.005594	-0.977102	0.3342
TRADE?	-4.09E-05	0.000854	-0.047935	0.9620
R-squared	0.429278	Mean dependent var		0.539694
Adjusted R-squared	0.331837	S.D. dependent var		0.160034
S.E. of regression	0.130814	Akaike info criterion		-1.081799
Sum squared resid	0.701604	Schwarz criterion		-0.772930
Log likelihood	34.50407	Hannan-Quinn criter.		-0.964614
Durbin-Watson stat	0.000000			

#4, Model (IIIc)

Dependent Variable: HDI?

Method: Pooled Least Squares

Sample: 1 1

Included observations: 1

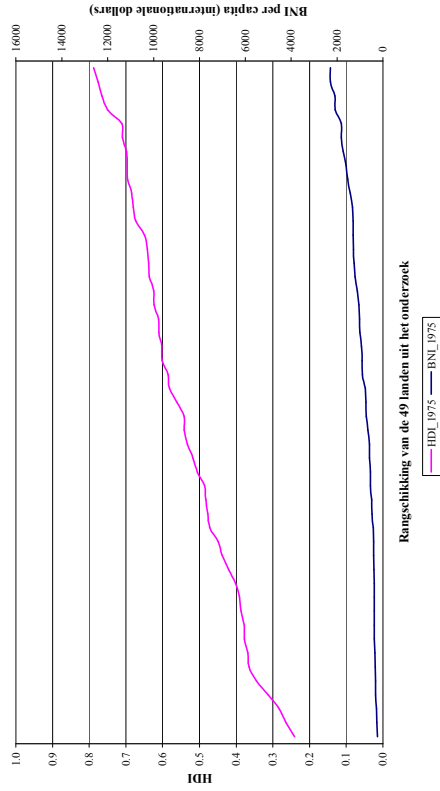
Cross-sections included: 49

Total pool (balanced) observations: 49

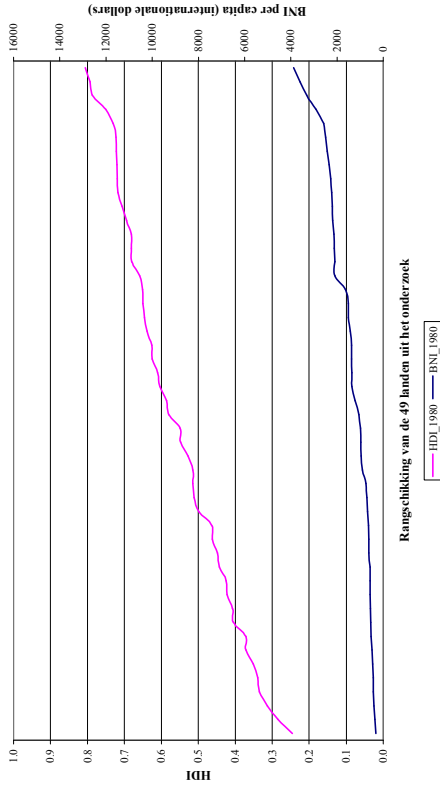
Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
GNI?	6.13E-05	5.03E-05	1.218670	0.2305
INFL?	0.002606	0.008860	0.294134	0.7703
EFW?	0.100205	0.015701	6.382119	0.0000
AID?	0.050366	0.043346	1.161961	0.2525
AID?^2	-0.000417	0.000479	-0.869429	0.3901
AID?*INFL?	0.000308	0.000438	0.701583	0.4872
AID?*EFW?	-0.009171	0.007197	-1.274225	0.2103
INFL?*EFW?	-0.000176	0.001508	-0.116761	0.9077
AID?*INFL?*EFW?	-0.000100	0.000109	-0.919670	0.3635
GOV?	-0.005172	0.006077	-0.851008	0.4001
TRADE?	9.28E-05	0.000910	0.102044	0.9193
R-squared	0.443841	Mean dependent var		0.539694
Adjusted R-squared	0.297484	S.D. dependent var		0.160034
S.E. of regression	0.134135	Akaike info criterion		-0.985199
Sum squared resid	0.683700	Schwarz criterion		-0.560505
Log likelihood	35.13738	Hannan-Quinn criter.		-0.824071
Durbin-Watson stat	0.000000			

A4. Grafieken Trends BNI per capita en HDI

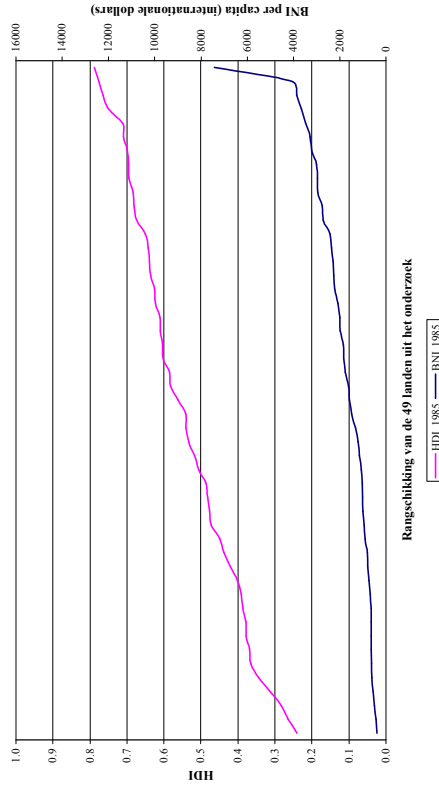
Grafiek A1: Rangschikking BNI en HDI 1975

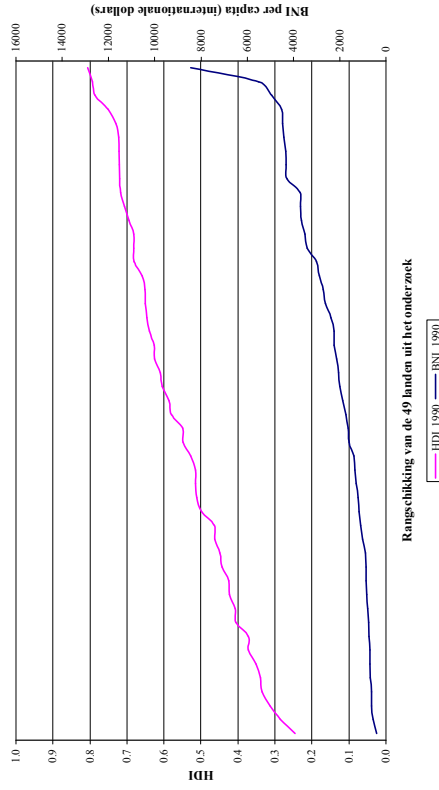
Grafiek A2: Rangschikking BNI en HDI 1980

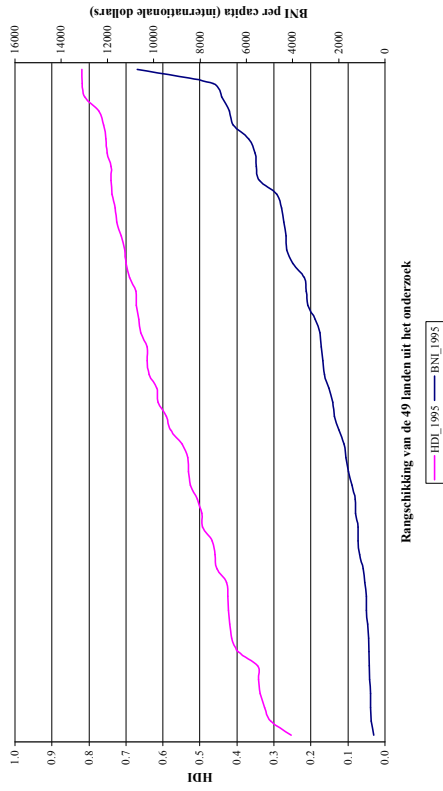
Grafiek A3: Rangschikking BNI en HDI 1985

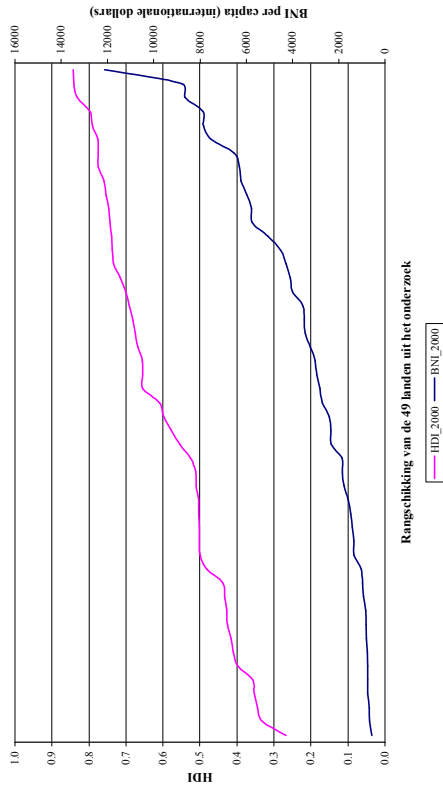
Grafiek A4: Rangschikking BNI en HDI 1990

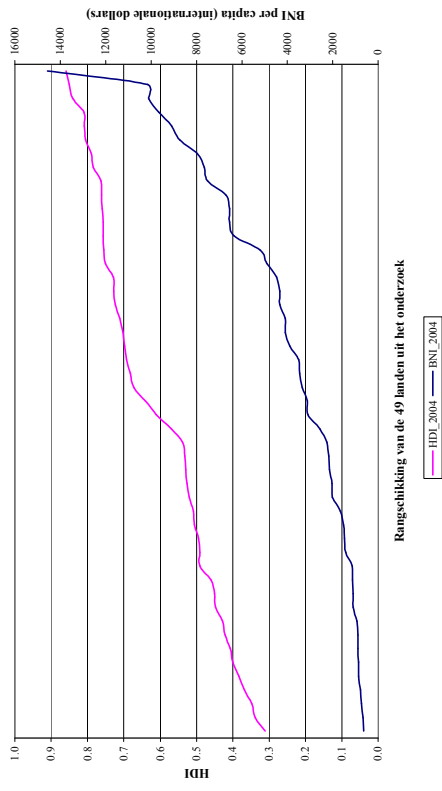
Grafiek A5: Rangschikking BNI en HDI 1995

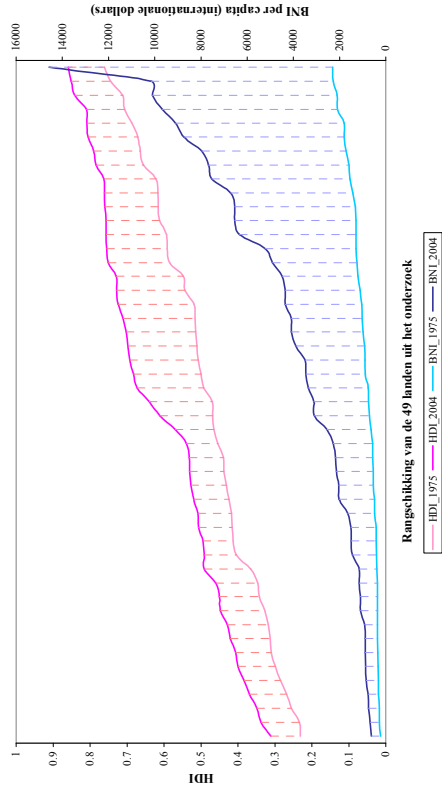
Grafiek A6: Rangschikking BNI en HDI 2000

Grafiek A7: Rangschikking BNI en HDI 1985

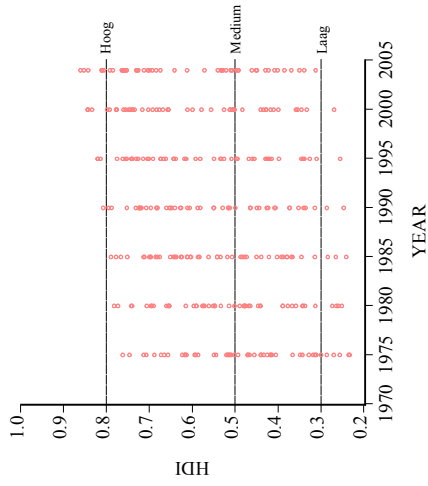

Grafiek A8: Verschil BNI en HDI 1975 en 2004

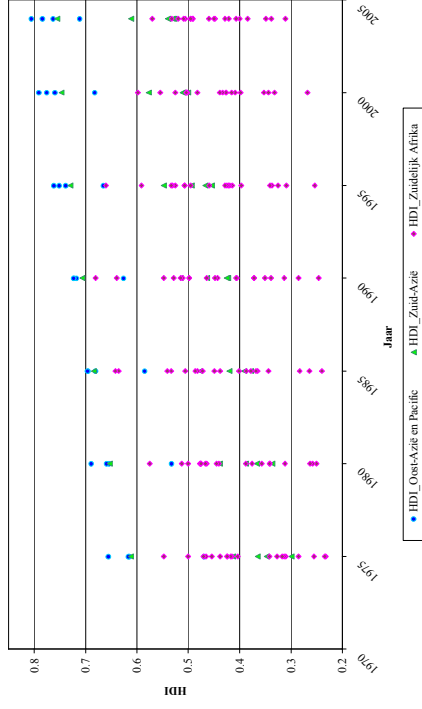

A5. Additionele grafieken

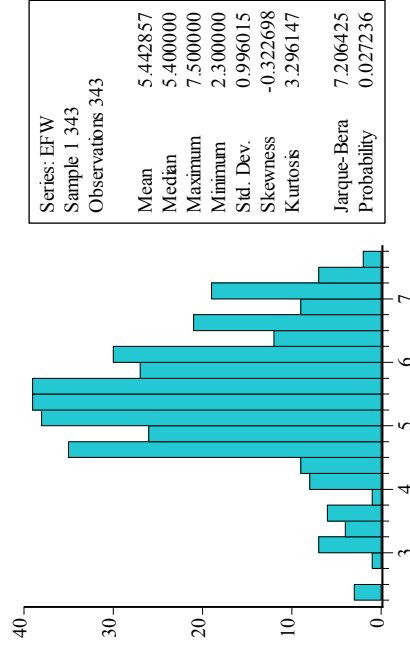
Grafiek A9: Trend HDI (1975 – 2004)
(gespecificeerd naar HDI-klasse)

Grafiek A10: Trend HDI (1975 – 2004)
(gespecificeerd naar regio)

Grafiek A11: Histogram spreiding variabele EFW

Referenties

- Adams Jr., R.H. en Page, J. (2005), “Do International Migration and Remittances Reduce Poverty in Developing Countries?,” in OECD (ed.), *Migration, Remittances and Development*, OECD Publishing, Paris.
- Adviesraad Internationale Vraagstukken (2006), “De Rol van NGO’s en Bedrijven in Internationale Organisaties, Vol. 51.
- Alesina, A. en Weder, B. (2002), “Do Corrupt Governments Receive Less Foreign Aid?,” *The American Economic Review*, vol. 92, 4: 1126 – 1137.
- Barro, R.J. en Sala-i-Martin, X. (2004), “Economic Growth”, *Massachusetts Institute of Technology*, Second ed., Chapter 11 and 12: 461-567
- Braumoeller, B.F. (2004), “Hypothesis Testing and Multiplicative Interaction Terms,” *International Organization*, Vol. 58, 4: 807 – 820.
- Burnside, C. en Dollar, D. (2000), “Aid, Policies, and Growth,” *The American Economic Review*, vol. 90, 4: pp. 847 – 868.
- Clemens, M.A. en Radelet, R. (2004), “Counting Chickens when they Hatch: the Short Term Effect of Aid on Growth,” Working Paper, No. 44, Center for Global Development.
- Collier, P en Dehn, J. (2001), “Aid, Shocks, and Growth,” Working Paper, No. 2688, The World Bank.
- Collier, P. en Dollar, D. (2001), “Can the World Cut Poverty in Half? How Policy Reform and Effective Aid Can Meet International Development Goals,” *World Development*, vol. 29, 11: pp. 1787 – 1802.
- Collier, P en Dollar, D. (2004), “Development Effectiveness: What Have We Learnt?,” *The Economic Journal* 2004, vol. 114, 496: pp. F244 – F271.
- Daalgaard, C.J. en Hansen, H. (2001), “On Aid, Growth and Good Policies,” *Journal on Development Studies*, Vol. 37, 6: 17 – 41.
- Daalgaard, C.J., Hansen, H. en Tarp, F. (2004), “On the Empirics of Foreign Aid and Growth,” *The Economic Journal*, vol. 114, 496: pp. F191 - F216.
- Economic Freedom of the World Report 2004
- Frankel, J.A. en Romer, D. (1999), “Does Trade Cause Growth,” *The American Economic Review*, Vol. 89, 3: pp. 379 - 399.
- Hansen, H. en Tarp, F. (2000), “Aid Effectiveness Disputed,” *Journal of International Development*, Vol. 12, 3: pp. 375 – 398.

- Human Development Reports, editions 1990 - 2006
- OESO, (2006), “Aid for Trade: Making it Effective,” *The Development Dimension*, OECD Publishing, Paris.
- OESO, Rapport voor Ontwikkelingssamenwerking 2005 en 2006
- La Porta, R., Lopez-de Silanes, A., Shleifer, A. en Vishny, R. (1999), “The Quality of Governments,” *Journal of Law, Economics, and Organization*, Vol. 15, 1: pp. 222 – 279.
- Neumayer, E. (2003), “*The Pattern of Giving Aid: The Impact of Good Governance on Development Assistance*”, Routledge Publishers, New York.
- Riddell, R.C. (2007), “*Does Foreign Aid Really Work?*,” Oxford University Press, New York.
- Roodman, D. (2004), “The Anarchy of Numbers: Aid, Development, and Cross-country Empirics,” Working Paper, No. 32, Center for Global Development.
- Shafer, K. (2004), “The Pattern of Giving Aid: The Impact of Good Governance on Development Assistance, by Eric Neumayer,” *Sais Review*, Vol. 24, 1: pp. 199 – 201.
- Shea, J. (1997) “Instrument Relevance in Multivariate Linear Models: a Simple Measure,” *The Review of Economics and Statistics*, Vol. 79, 2: 348-352.
- Straubhaar, T. en Vădean, F.P (2005), “International Migrant Remittances and Their Role in Development,” in: OECD (ed.), *Migration, Remittances and Development*, OECD Publishing, Paris.
- Sundberg, M. en Gelb, A., (2006), “Making Aid Work,” *Finance and Development*, Vol. 43, 4: volume 43, number 4.
- United Nations (2004), “We the peoples: civil society, the United Nations and global governance: Report of the Panel of Eminent Persons on United Nations–Civil Society Relations,” Proposal 23, General Assembly, 11/06/2004
- Vásquez, I. (2003), “The New Approach to Foreign Aid: Is the Enthusiasm Warranted?,” *The Cato Institute*, 79: pp. 1 – 8.
- Wahba, J. (2005), “What is the Macroeconomic Impact of International Remittances on the Home Country,” in: OECD (ed.), *Migration, Remittances and Development*, OECD Publishing, Paris.
- Wallace, T., Bornstein, L. en Chapman, J. (2006), “*The Aid Chain: Coercion and Commitment in Development NGOs*,” Intermediate Technology Publications, Warwickshire.

Internet websites

- <http://conventions.coe.int/treaty/en/treaties/html/124.htm>
- <http://www.uia.org/statistics/organizations/types-2004.pdf>
- <http://www.mfa.nl/pvoeso/ontwikkelingsbeleid>
- <http://www.millenniumdoelen.nl>

B. Noten

¹ In de navolgende hoofdstukken zullen de termen ‘ontwikkelingssamenwerking’ en ‘ontwikkelingshulp’ afwisselend gebruikt worden.

² De “Verklaring van Parijs” staat voor de consensus en de vastberadenheid om ontwikkelingshulp te reformeren om op deze wijze de effectiviteit te verbeteren op het gebied van wereldwijde armoedebestrijding. Paragraaf 5.4 gaat hier dieper op in.

³ De door de wereldleiders opgestelde Millenniumdoelstellingen zijn gebaseerd op het verhelpen van de mondiale wereldteisteringen op de bevolking, deze acht doelen zijn concreet en meetbaar opgesteld. #1) Het uitbannen van armoede en extreme honger. #2) Het bereiken van een universele basiseducatie. #3) Gelijkwaardigheid in rechten tussen mannen en vrouwen. #4) Het tegengaan van kindersterfte. #5) Het tegengaan van moedersterfte. #6) Het uitbannen van HIV/AIDS, malaria en andere ziekten. #7) Het verzekeren van een duurzame leefomgeving. #8) Het ontwikkelen van een wereldwijde samenwerking voor ontwikkeling. Dit onderzoek zal hoofdzakelijk Millenniumdoel #8 beschrijven, alhoewel het plausibel wordt geacht dat alle Doelstellingen onderling verstrengeld zijn met elkaar.

⁴ NGO’s zijn ontstaan in 1995 bij de oprichting van de VN. NGO’s vervullen vaak de rol als gesprekspartner van de VN.

⁵ Landen welke geclassificeerd worden door de Wereldbank als lage-inkomsten landen, hebben een 2006 BNI inkomstenniveau van \$905 per capita of lager; lager-medium inkomstenniveau van \$906 - \$3.595 per capita; hoger-medium inkomstenniveau \$3.596 - \$11.115 en hoog inkomstenniveau betreft \$11.116 per capita.

⁶ De HDI index wordt ook onderverdeeld in drie klassen. Klasse Hoog heeft als bereik 1,000 – 0,800, waarna klasse Medium: 0,799 – 0,500 betreft en ten slotte klasse Laag van 0,499 – 0,300 loopt. In de analyse zijn de onderzochte landen voornamelijk geranglijst in de Medium en Laag klasse.

⁷ Ontwikkelingssamenwerking Directoraat van OESO, DAC’s glossarium, onder Official Development Assistance (ODA).

⁸ Europese Conventie voor Erkenning van de INGO’s legitimiteit, artikel 1.

⁹ Jaarboek van Internationale Organisaties 2005/2006.

¹⁰ Cardoso Rapport, origineel uitgebracht als ‘Civil Society Relations: We the Peoples: civil society, the United Nations and global governance in 2004, is vernoemd naar Fernando Cardoso, voormalig President van Brazilië, onder zijn leiding is het rapport toendertijd opgesteld. In het bijzonder voorstel 23, waarin het Secretaris-Generaal van de VN advies wordt gegeven om NGO’s grootschalige netwerken op te laten zetten om als mogelijk toekomstig autonome consultatie orgaan te dienen voor intergouvernementele processen.

¹¹ De vier Zuidoost Aziatische economieën: Hong Kong, Singapore, Taiwan en Zuid-Korea waren bestempeld als de Aziatische Tijgers in de jaren’90 van de vorige eeuw. De relatief lagere lonen, het export-geïntendeerd karakter en aanhoudend hoge opleidingsniveaus, hebben allen bijgedragen aan de snelle groei welke deze landen hebben doorgemaakt. Dit versnelde tempo zorgden voor opzienbarende verschijnselen in deze landen. In het nieuwe millennium bereikten zij vrijwel allen het ontwikkelde stadium. Momenteel hebben nieuwe Tijgers zich aangedragen in Zuid-Oost Azië, dit zijn Indonesië, Filipijnen, Maleisië en Thailand. Tijgers zijn niet alleen in Azië te vinden. In Europa, heeft Ierland de benaming Keltische Tijger gekregen door haar snelle groei.

¹² Speciale aandacht dient te worden geschonken aan de kosten gerelateerd aan de aanpassingen welke een land moet ondergaan, zoals de ondersteuning in diversificatie van exportmogelijkheden en de fiscale hervorming.

- ¹³ Economische Vrijheid van de Wereld: 2006 Jaarlijkse Rapport, hoofdstuk 1.
- ¹⁴ De overheidsconsumptie van een land is gerelateerd aan de uiteindelijke uitgaven van de centrale en lokale overheden samen. Tevens staat dit getal niet voor de totale uitgaven van de publieke sector. Er dient ook gedacht te worden aan uitgaven zoals sociale zekerheid en kosten van nutsbedrijven.
- ¹⁵ Collier en Dollar (2001) hebben gebruik gemaakt van het BNP per capita als component van de initiële condities (X_i). Daar het BNP per capita niet beschikbaar is, neem ik het cijfer van het BNI per capita voor in de plaats bij het opstellen van het HDI-model. De waarden van BNP en BNI liggen nabij. Het verschil zit in de toegevoegde uitkeringen als gevolg van afschrijvingen.
- ¹⁶ Het bedrijf “Political Risks Services” publiceert sinds 1984 een vijftal indices in verschillende vakgebieden: instutionele investeringen, financiën, politiek, economie en het samengestelde index. Van de ICRGE (economie) wordt verwacht dat deze een grote voorspellende kracht heeft op de toekomstige groei van het BNP.
- ¹⁷ Zie Grafiek A11 voor de verdeling van de EFW-variabele. Hierin is te zien dat de EFW-variabele geen nul-waarden aanneemt.
- ¹⁸ Human Development Report 1990, hoofdstuk 1. In de HDR 1990 werd voor het eerst de HDI gepubliceerd en toendertijd heeft onder andere Nobelprijs winnaar Amartya Sen meegewerkt aan de totstandkoming van deze waardevolle indicator.
- ¹⁹ De waarden van de groeifactoren zijn berekend door de corresponderende landen uit de dataset in te delen in de overeenkomstige geografische regio's, vervolgens is de groeifactor van de cumulatieve waarden uit 1975 berekend, tegen de achtergrond van de cumulatieve regionale waarden uit 2004. Thans zijn berekeningen gemaakt van BNI per capita en HDI voor drie regio's: Oost-Azië en de Pacific, Zuid-Azië en Zuidelijk-Afrika. De vermelde percentages van 'Azië' zijn gemiddelde waarden van de regio's Oost-Azië en de Pacific en Zuid-Azië.
- ²⁰ Dit element van ontwikkelingshulp beslaat ongeveer 45 procent van de totale ODA. Met het korte termijn aspect trachten zij de lopende rekening te ondersteunen, investeringen doen in infrastructuur en hulp bieden aan de primaire en secundaire sector. Met het lange termijn element beschrijven zij het supporten van democratie, het milieu, het nationale gezondheids- en onderwijsniveau.
- ²¹ De “Verklaring van Parijs” is een internationaal akkoord dat in maart 2005 in Parijs werd ondertekend door meer dan honderd staatshoofden van donor- en ontwikkelingslanden en door meerdere multilaterale instellingen zoals de Wereldbank en het Internationaal Monetair Fonds. Het akkoord heeft als doel de ondergetekenden zich meer inzetten om ontwikkelingshulp doeltreffender te maken ondermeer dat ontvangers meer zeggenschap krijgen over de hulp, en dat donoren en ontvangers samenwerken op basis van wederzijds vertrouwen.